

Пручљено: 24-11-2025			
Орг. јед.	Бр. предмета	Датум пријема	Вредност пријема
	03-15/227		

УНИВЕРЗИТЕТУ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

ФАКУЛТЕТУ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Комисији за писање извештаја Факултета примењених уметности у Београду

Члановима Изборног већа Факултета примењених уметности у Београду

Подносилац: др ум Никола Радосављевић, графичар

У Београду, 24.11.2025. године

Поштовани,

Користим ову прилику да се у својству подносиоца изјасним на Извештај за избор у звање једног кандидата у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика, предмет Графика, на Факултету примењених уметности у Београду, Универзитета уметности у Београду Републике Србије, објављеног по конкурс у часопису НСЗЗ Послови и на сајту Факултета примењених уметности од 6.8.2025. године, стављеног на увид јавности од 12.11.2025. године, Број: 03-15/114 од 7.11.2025. године, и том приликом благовремено уложим

ПРИМЕДБУ

на законске и процедуралне неправилности конкурса и Извештај комисије

на Факултету примењених уметности у Београду за избор једног кандидата у звање доцента на период од пет година на предмету Графика, по члану 31. став 3 Правилника о избору у звање наставника и сарадника на Факултету примењених уметности у Београду доступном са сајту Факултета.

Подносилац приговора наглашава да је циљ примедбе искључиво поштовање законских и процедуралних правила конкурса, правилником и законом обавезујућим процедура подједнако за све у радним и правним процесима при спровођењу конкурса за запослење код послодаваца ФПУ.

Овим приговором, подносилац указује на процедуралне, законске и техничке неусаглашености и одступања овог конкурса са претходно успешно спроведеним конкурсима за запослења на Факултету примењених уметности, и важећим интерним правилницима Факултета примењених уметности, као и на кршења конкретних правилника и кодекса Факултета, Универзитета уметности, Закона о високом образовању и Закона о раду у поступку споровођења овог конкурса и образложења Изборне комисије за предлог једног кандидата и на правна одступања у именовану чланова Изборне комисије, као и правног и законског одступања од обавезне тачне обраде података подносиоца из званичног документа Обрасца 2. Приговор се подноси у складу са Законом и Правилником Факултета, са циљем осигурања правне сигурности и транспарентности конкурса.

ОСНОВ ЗА ПРИГОВОР:

1. У распису конкурса за запослење код послодавца ФПУ дошло је до одступања без формално донетог законског и правног акта и/или правилника, што доводи до правне нерегуларности конкурса.

Анализом претходних конкурса за исте и позиције из сродних уметничких области (2015–18. јун 2025.) утврђено је да су конкурсни расписи, критеријуми и законске процедуре једнако за све и доследно примењивани.

Поменута анализа обављена је прегледом до сада спроведених објављених захтева послодавца у чему је послужило одговор Службе за правне и кадровске послове ФПУ добијен посредством Повереника за информације од јавног значаја, у којем се као једини релевантан параметар за добијање информација о конкурсним процедурама узима сајт Факултета. Формални акт о промени текста конкурса и конкурсне документације коју кандидати прилажу на конкурс, на предлог Декана, Већа или Сената факултета није донешен. Ово је утврђено прегледом сајта и одговором Службе за правне и кадровске послове Факултета примењених уметности добијен посредством Повереника за информације од јавног значаја, од 29.9.2025. године, Број: 03-117/2, тачка 1. (у Прилогу)

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Први конкурс расписан за ову позицију од 12 - 27.3.2025. године је на предлог Комисије за писање извештаја која је тада радила у саставу: мр Миријана Томашевић, мр Габријела Булатовић и др Владимир Ранковић, оборен гласањем на Изборном већу. Документ Број: 03-15/15-1 од 05.6.2025. године (у Прилогу) који Декану уз молбу да се исти стави на дневни ред шаље председница комисије мр Томашевић, 5.6.2025. године, а потписују га сва три члана, у себи садржи следећи текст:

„Поштовани,

Увидом у документацију коју су предали кандидати на Конкурс за избор наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика, Комисија за писање Извештаја установила је да од четири пријављена кандидата, три кандидата нису доставила документацију којом потврђују наводе из Обрасца 2.

У тексту конкурса објављеног у листу „Послови“ 12.3.2025. године није прецизно наведено да учесници конкурса подnose релевантна документа, односно прилоге којима доказују наводе из Обрасца 2, тј доказе о референцама,

Како конкурс није адекватно формулисан, Комисија предлаже Изборном већу ФПУ да се поменути конкурс поштити и да се одмах распише нови Конкурс за избор наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика,

У Београду, 04.06.2025. (...)“

(Линк конкурса: <https://www.fpu.bg.ac.rs/informacije/konkursi-za-zaposlenje/2025/konkurs-za-izbor-nastavnika-u-zvanje-docent-za-uzu-umetnicku-oblast-primenjena-grafika/?pismo=cir>, Документ Број: 03-15/15-1 од 05.6.2025. године добијен је путем Повереника за информације од јавног значаја на упит од стране Службе за правне и опште послове ФПУ.)

Оно што Председница комисије не наводи у допису јесте да је текст спорног конкурса идентичан свим конкурсима који су на ФПУ беспрекорно без икаквих предлога за поништење спровођени већ годинама уназад. Како подносилац на до сада три конкурса за посао на ФПУ није имао овакву ситуацију са предатим документацијама, а по наводима који су Изборном већу достављени у овом допису, поставља се питање законског континуитета и доследности спровођења процедура за запошљавање. **У оваквим ситуацијама постоји законски оквир ФПУ у коме Комисија може да делује благовремено.** Комисија то овде није спровела. (Доказ: Сајт ФПУ, Извештај за избор у звање, и Отворени конкурс за запослење, секција Документа).

Овим је јасно прекршен члан 20 Закона о раду, који гарантује истоветне услове запослења и приступ конкурсима за запослење код истог послодавца.

Важно је напоменути, да у моменту када Председница комисије мр Томашевић Декану упућује овај допис, њен избор у звање редовног професора је завршен¹, са идентичним текстом конкурса који она као Председница комисије шаље Декану да проследи Изборном већу на поништење². У Извештају за избор у звање мр Миријане Томашевић трећи члан и потписник комисије је др Владимир Ранковић, који је истовремено и потписник дописа за поништење овог конкурса.

Оваквим поступком се отвара питање радне одговорности према Статуту ФПУ и Закона о раду, којим су прописани **једнаки** услови запошљавања за све у сродним или истим ужим уметничким областима, осим ако по Закону о раду послодавац не пропише посебне услове, што овде није био случај.

2. Непостојање новог правног акта или правилника који ближе одређује услове конкурса за конкурисање за посао на ФПУ³

Тренутни конкурс спроведен је мимо важећег интерног Правилника Факултета и без формалног доношења новог акта који би регулисао процедуре конкурса. Конкурс у незаконитом облику спроведен је на предлог исте Комисије за писање извештаја.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Од дана поништења претходног конкурса за доцента на предмету Графика од 12 - 27.3.2025. године до расписивања новог за исту позицију од 6 - 21.8.2025. године, Управа ФПУ није донела нови акт, уредбу, правилник или саопштење којим уређује или регулише распис наредних конкурса. Ова информација потврђена је два пута у кореспонденцији са Службом за

¹ конкурс од 22.1.2025. године, извештај Број 03/15-53 од 15.4.2025. године, Извор: сајт ФПУ

² Линк конкурса: линк: <https://www.fpu.bg.ac.rs/informacije/konkursi-za-zaposlenje/2025/konkurs-za-izbor-jednog-nastavnika-u-zvanje-redovni-profesor-za-uzu-umetnicku-oblast-primenjena-grafika/?pismo=cir>

³ Примери судске праксе: Врховни касациони суд, Рев2 1504/2019.

правне и опште послове ФПУ преко Повереника за информације од јавног значаја, документ од 29.9.2025. године, Број: 03-117/2 и документ Број: 03-156/2 од 20.10.2025. године (у Прилогу).

На овај начин колективно су онемогућени једнаки услови при конкурисању за запослење, чиме се Закон о раду кршио у више смерова и наврата.

Први конкурс са новим процедуралним условима текста који ближе одређују услове конкурисања на сајту Факултета објављен је 18.6.2025, године, мимо Законских обавеза послодавца да усклади конкурсне процедуре подједнако за све, или да се **преамбулама позове на Правилник о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ.**

Како до тог момента, а ни касније, Управа на законски обавезан начин не врши корекцију у процедурама, сваки конкурс од 18.6.2025. године може се сматрати правно ништавним.⁴ (Текстови конкурса за запослење доступни на сајту ФПУ)

Уједно, у периоду од датума обарања конкурса на Изборном већу путем Одлуке добијене кроз Обавештење кандидатима на конкурс, до данас, ни један други конкурс са идентичним условима као поништени **није поништен, а посебно не на иницијативу Изборне комисије.** Јасно се поставља питање овакве процедуралне неусаглашености, недефинисаних критеријума, неједнаких услова запошљавања и одабира кандидата. (Одлука Изборног већа број 03-13/104-П/1 од 23. јула 2025. године)

Иако Правна служба ФПУ у документу Број 03-167/2 од 21-11-2025. године тачка 6. (у Прилогу) наводи да Изборно веће јесте донело одлуку о обустављању конкурса за једног наставника у звање ванредни професор за ужу уметничку област Индустијски дизајн, а потом расписало конкурс за позицију доцент у истој области, оба конкурса нису оборена због конкурсног текста и недоумица комисије као први конкурс за избор у звање доцента на предмету Графика. Ово се види из чињеничног стања на сајту ФПУ где су оба конкурса за ИД била расписана под истим условима као и сви претходни конкурси, укључујући и доцентски конкурс за Графику који горе наведена Комисија поништава.

3. Законски неправилно именовање Комисије за писање извештаја према Правилнику о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ⁵

Члан 28. Правилника о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ експлицитно потврђује да **иста Комисија не може бити именована за нови конкурс, ако претходни конкурс за исто радно место у којем је иста комисија учествовала није формално закључен Извештајем Комисије за избор у звање.**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

У овом случају: претходни конкурс је **обустављен.** Комисија није доставила званични Извештај, већ је сачинила **Предлог** за поништење који је Декану упутила као предлог тачке дневног реда на Изборно веће, Документ Број: 03-15/15-1 од 05.6.2025. године. Документ

⁴ Примери судске праксе: Управни суд, пресуда 8 У 7553/2019.

⁵ Примери судске праксе: Управни суд, пресуда 7 У 22773/2018.

насловљен као: **Предлог за поништење конкурса - Примењена графика.пдф је у законском сукобу са текстом Правилника о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ, којим је јасно прописано да једино Извештајем Комисије за избор у звање конкурс може бити оборен.**

Комисија је у законској обавези према Факултету, обавезана Статутом и Законом о раду, да предложи Извештај у коме може да напише шта год мисли да је неопходно за даљи неометани радни процес. Међутим, ни један други документ осим Извештаја по Правилнику о избору, Статуту ФПУ и Закону о високом образовању не може имати ту намену нити правну снагу.

Због тога, именовање исте комисије у истом саставу за актуелни конкурс није у складу са Правилником ни Законом о раду, што конкурс потврђује као законски неоснован и неодржив. Као таква, Комисија која је радила у истом саставу за нови конкурс: мр Миријана Томашевић, мр Габријела Булатовић и др Владимир Ранковић, по Одлуци о именовању Комисије Факултета од 10.9.2025. године, Број: 03-13112-VII/1 од 16.9.2025. године, **законски није у могућности да у истом саставу приступи даљем спровођењу конкурса и писању Извештаја.**

Аутентичним тумачењем Члана 28. Правилника о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ, јасна је правна чињеница да је тренутна Комисија формирана мимо законских процедура које је ФПУ прописао, и да је стога свака њена одлука, као и предлог, законски неутемељена.

4. Неподношење пријаве о сукобу интереса⁶

Правна служба ФПУ у документу Број 03-167/2 од 21-11-2025. године под тачком 1 (у Прилогу) доставља информацију да су чланови Комисије потписали Изјаву о сукобу интереса. Документ у Прилогу именован као „*Изјава сукоб интереса са кандидатима*“ без печата ФПУ, деловодног или пријемног броја је у потпуности правно неважећи јер се из њега не читају информације које иду у прилог процесу пријављивања сукоба интереса и спречавању истог на ФПУ, **а који је транспарентно образложен у Правилнику о истом, и доступан на сајту ФПУ.**

Правна служба ФПУ у документу Број 03-167/2 од 21-11-2025. године под тачком 3 (у Прилогу) доставља информацију да **ФПУ не поседује Записник са седнице НУН ни Изборног већа из кога се види да је Веће било упознато са проблемом општег и јавног сукоба интереса између чланова Комисије колико и са кандидатима, сходно томе наставило се са непрописним и неправилним приступањем конкурсном процесу.**

Процес пријаве регулисан је Правилником о управљању сукобом интереса на ФПУ у Београду, Број 03-28/1 од 10.2.2021. године, као и Правилником о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ у Београду, Члан 24 став 8, и мора се пријавити Изборном већу на разматрање **три дана од именовања Комисије.** По ставу 9 истог Правилника, на предлог Декана, уколико се пријављени сукоб интереса покаже као основан, Изборно веће именује нову Комисију.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Узевши у обзир приватне и професионалне односе између Председнице комисије и предложене кандидаткиње, законска обавеза Председнице била је да овај сукоб интереса пријави.

⁶ Примери судске праксе: Управни суд, пресуда 4 У 10188/2020 и Апелациони суд у Нишу, Гж1 233/2017.

У наводима из Извештаја за избор једног кандидата, тачка б. Комисија образлаже рад у статусу сарадника предложене кандидаткиње као „*професионалан, поуздан и посвећен*“, не наводећи информацију да је кандидаткиња била сарадник на предмету код Председнице комисије.

Овакав нетранспарентан поступак директно угрожава правну, законску и етичку структуру конкурса и доприноси његовој законској нестабилности, а уједно и потврђује наводе приговора.

Уједно, члан комисије др Владимир Ранковић је у међувремену изабран као предавач на предмету Графика у зимском семестру 2025/2026. године, на одређен период до окончања текућег незаконски одрживог конкурса. Важно је напоменути да оваква одлука и предлог ангажовања није могла доћи ниоткуда, те се ствара основана сумња да је на њега као трећег члана било могуће извршити утицај приликом предлога једног кандидата у звање доцента, узевши у обзир да је др Ранковић потписник извештаја за редовну професуру мр Томашевић, са текстом конкурса који касније као споран потписује у допису Декану ФПУ.

5. Недостатак транспарентног система бодовања уметничких референци, чиме је Комисија за писање Извештаја у радној и законској обавези да се придржава Правилника и подзаконских аката Факултета и Универзитета, претходних установљених система вредновања у успешно окончаним конкурсима а путем Извештаја доступних на сајту и у Архиви, који ближе одређују начин за избор у звање и рад у Комисији, али и генерално деловање у оквиру Универзитета.⁷

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Подносилац приговора указује да, иако Факултет примењује Правилник о минималним условима за избор у звање (доступан на сајту ФПУ), тај акт не садржи јасна мерила, критеријуме нити систем бодовања и рангирања уметничких референци кандидата.

ФПУ не располаже ни једним документом, правилником ни подзаконским актом који утврђује начин на који је Комисија у обавези да процењује и рангира референце из области уметности на јавним конкурсима за запослење (потврда у документима у кореспонденцији са Службом за правне и опште послове ФПУ преко Повереника за информације од јавног значаја, документ од 29.9.2025. године, Број: 03-117/2 и документ Број: 03-156/2 од 20.10.2025. године), чиме долази до могуће злоупотребе Аутономије, коју гарантује Универзитет, од стране Комисије за писање извештаја.

Ослањање Комисије на личне судове и субјективне процене без формално утврђеног методолошког оквира значи да:

1. није могуће објективно проверити да ли је неки кандидат имао боље референце;
2. није јасно по којим критеријумима је кандидат изабран или одбијен;
3. конкурс није спроведен на транспарентан и једнак начин за све кандидате;

⁷ Примери судске праксе: Управни суд, пресуда З У 14452/2016.

4. омогућава се реинтерпретација уметничког и научног рада у циљу умањења значаја и квалитативне као и квантитативне вредности рада кандидата;

5. Изборном већу се на увид дају селективне информације кроз Образложење свих тачака и навода из Обрасца 2;

6. онемогућава се формирање објективне слике о пријављеним кандидатима филтрирањем информација које се налазе у Образложењу Комисије са предлогом за једног кандидата, чиме се дискриминишу и дискредитују поједини кандидати;

Извештај Комисије као такав представља **неважећи документ заснован на субјективном доживљају уместо на квалитативној и објективној процени резултата уметничког рада;**

Таква процедура је у супротности са чланом 72. Закона о високом образовању и чланом 7 и 10 Закона о општем управном поступку (Закон о општем управном поступку (чл. 7 и 10) — захтева да свака одлука јавног органа буде законита и образложена.), јер ова одлука Комисије није заснована на правном основу и мерљивим критеријумима, већ **ИСКЉУЧИВО** на субјективном доживљају Комисије.

Комисија не може „правдати“ одсуство правилника тиме да су се „водили стручним мишљењем“. Стручно мишљење не може заменити прописани правни акт.

Правилник о минималним условима за избор у звање само прописује шта кандидат мора најмање да има да би могао да конкурише. Он не уређује како се кандидати међусобно пореде и оцењују. Зато Факултет мора да има додатни интерни акт — правилник о вредновању или рангирању кандидата. Без њега, комисија у пракси има апсолутну дискрецију, што значи да може да каже да је „доживљај“ једне изложбе вреднији од друге — без мерљивог критеријума.

То је незаконито и супротно принципу једнакости кандидата према Статуту ФПУ, Статуту УУ и Закону о раду, Члан 20.

У складу са тим, а да је законски одрживо, када интерни акт изостаје, законска и радна обавеза Комисије је да поштује правила и процедуре Статута, као и оне прописане вишим органом, у овом случају правилнике Универзитета уметности, као и да се придржава **начела транспарентности и јавности рада прописаног Законом о високом образовању.**

Извештајем за избор у звање којим трочлана Комисија предлаже кандидата **без транспарентног навођења правно утемељеног и логичног образложења** у сукобу је са Кодексом професионалне етике и правила понашања на УУ, Број: 7/3 од 10.1.2020. године, који је као обавезни за све универзитетске чланице прописао Сенат УУ у Београду на седници одржаној 26.12.2019. године, а путем ОДЛУКЕ о усвајању доставио ФПУ 10.1.2020. године, Број:7/2.

Прекршени су следећи чланови и ставови Кодекса:

1. Примена кодекса

Члан 2, став 1 и 2:

Став 1: „Кодекс се примењује у професионалном и јавном деловању свих чланова универзитетске заједнице: наставног и научног особља, студената, ваннаставног особља, као и лица која нису чланови Универзитета, а учествују у раду Универзитета.“

Кодекс је обавезан, као и његово спровођење, за све чланове универзитетске заједнице, као и на оне који то нису, у овом случају кандидате у правном процесу конкурса за избор за запослење.

„Органи и тела Универзитета и његових чланица дужни су, у оквиру својих надлежности, да се старају о остваривању и унапређењу етичких стандарда на Универзитету, у складу са Кодексом, и обезбеде услове неопходне за упознавање чланова универзитетске заједнице са свим правним правилима која се тичу њихових права и обавеза“.

Кодекс није примењен на оне одреднице где је морао да буде;

2. Аутономија уметничког, наставног и научног рада

Члан 9, став 2

Став 2: „Члановима универзитетске заједнице јемчи се право на несметан академски и професионални развој и усавршавање, у мери у којој се не угрожава исто право других“.

Како став 2 под термином „других“ означава све друге, у овом Члану Кодекс је прекршен угроженошћу подносиоца да му се јемчи право на неометан рад и развој, што се, кроз дискредитујуће писане формулације и прикривање репрезентативних референци наведених у Обрасцу 2, чита из Извештаја.

3. Професионалност

Члан 12, став 1

Став 1: Чланови универзитетске заједнице дужни су да своје обавезе према студентима, колегама и запосленима на Универзитету и његовим чланицама извршавају *одговорно, савесно и професионално, држећи се начела објективности и непристрасности и међусобног уважавања*“, што овде није примењиво узевши свеукупне наводе из ове Примедбе подносиоца, чиме је овај Члан прекршен.

4. Забрана дискриминације

Члан 13, став 1, 2, 3

Овај Члан је у целини прекршен Извештајем Комисије којим се целокупни рад подносиоца оцењује као мање вредан у односу на предложеног кандидата без јасно формулисаних разлога, а што се чита у Оцени резултата уметничко-истраживачког рада, као и нетачним и непотпуним наводима у самом тексту и представљању резултата Изборном већу.

Кодекс налаже следеће: „*Стручност, способност и професионалне заслуге као и оспособљеност и резултати у обављању одређене врсте делатности, послова и задатака, као и репрезентативне референце, једини су релевантни критеријуми вредновања и напредовања*“.

5. Начело непристрасности

Члан 15, став 1

„(...) дужни су да се држе начела непристрасности, и не смеју да допусте да ставови и мишљења ...који нису утемељени на искуству и рационалним аргументима ...већ засновани на неоправданим генерализацијама утичу на њихову објективност у ...административним, пословним и управљачким делатностима.“

Овај Члан прекршен је у целини што доказују сви претходни наводи подносиоца.

6. Начело одговорности

Члан 16, став 1, тачка 1

„Чланови универзитетске академске заједнице дужни су да се брину о интересима Универзитета...“

Све претходно наведено сведочи супротно бризи о интересима Универзитета, Тачке: 1, 2, 3 ове Примедбе.

7. Законито и непристрасно обављање професионалних обавеза

Члан 29, став 1, 2

„Чланови универзитетске заједнице дужни су да своје професионалне обавезе и универзитетске дужности обављају у складу са законом, и непристрасно.

Чланови универзитетске заједнице не смеју да користе свој положај за стицање било какве користи или погодности за себе, или повезано лице“.

Целокупни Приговор са достављеним доказима и уоченим неправилностима доказ је о необављању дужности у складу са Законом, и потврђује апсолутну пристрасност Комисије.

8. Сукоб интереса

Члан 31, став 1

„Чланови универзитетске заједнице дужни су да избегавају сукоб интереса“.

Сукоб интереса није избегнут. Чињеницом да не постоји адекватно спроведена документована процедура пријаве сукоба, може се сматрати да је сукоб интереса био на снази у моменту писања и објављивања Извештаја.

9. Транспарентност и поверљивост

Члан 32, став 1

„Чланови универзитетске заједнице промовишу транспарентност у свом деловању на Универзитету“.

Комисија за писање извештаја је целокупним својим деловањем и достављеним Извештајем, као и поступцима у току обе конкурсне процедуре допринела потпуној нетранспарентности конкурса.

10. Професионално напредовање

Члан 33, став 1, 2, 3, 5

Став 1: „Процена успешности остваривања професионалних обавеза и професионалне компетенције члана универзитетске заједнице мора да буде објективна, непристрасна и утемељена на унапред утврђеним транспарентним критеријумима“

Како је већ доказано, транспарентних критеријума донесених од стране надлежног органа није било, стога је Комисија морала бити објективна и непристрасна, али Извештај са својим образложењима, и наводи из Приговора доказују супротно.

Став 2: „Члан универзитетске заједнице дужан је да процене о условима за професионално напредовање других чланова заснива искључиво на критеријумима који су релевантни за вршење професионалних обавеза, односно на *показаној стручности, таленту и професионалним резултатима*“

По наводима из Извештаја, Комисија доноси одлуке без јасних критеријума, чиме је целокупан предлог неутемељен у стручној и законској пракси. Комисија не евидентира референце подносиоца у пуном формату, већ методом селекције приказује делимично тачне информације. Комисија не врши професионалну обавезу на *показаној стручности, таленту ни професионалним резултатима кандидата*, већ доноси субјективно мишљење и испоставља га као правну одлуку.

Став 3: „Недозвољен је сваки облик дискриминације у поступку вредновања услова професионалног напредовања, као и у самом поступку напредовања“

Комисија у Извештају кроз образложења ствара ситуације парадокса: оно што се предложеној кандидаткињи вреднује као велики успех, подносиоцу се замера. Кроз формулације којим се описује и образлаже ауторски рад, Комисија дискриминаторним одредницама приступа вредновању према професионалном раду подносиоца.

Став 5: „Наставници имају професионалну одговорност да брину о обезбеђивању подмлатка уметничке, научне и наставне заједнице и да подстучу напредовање и осамостаљивање (...)“

Чланови Комисије бирају се из редова Наставника, стога је доношењем Предлога којим се не бира бољи кандидат по законски утврђеним мерилима прекршен став 5 Члана 33 Кодекса.

Такође, Извештајем за избор у звање којим трочлана Комисија предлаже кандидата без транспарентног навођења законски утемељеног и правно логичног образложења, представља кршење Статута Факултета примењених уметности у Београду, XIV.1.2. Услови за избор у звање наставника и сарадника, Члан 104, став 1 и 2, Број: 03-28/6-2 од 10.10.2024. године, који је усвојен Одлуком Савета о усвајању Статута ФПУ у Београду, Број: 03-25/6-1 од 6.6.2024. године и Сагласношћу Сената на одлуку о усвајању Статута Број 03-31/22-11 од 9.10.2024. године, и гласи:

„У звања наставника могу се изабрати лица која испуњавају услове прописане Законом и општим актима Универзитета и Факултета, у складу са Минималним условима за избор у звања наставника на универзитету донетих од стране Националног савета за високо образовање Републике Србије, без дискриминације по било ком основу.“

Приликом избора у звања наставника, Факултет цени следеће елементе: оцену о резултатима образовног, уметничког, научног, истраживачког рада, оцену о ангажовању у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, оцену о резултатима педагошког рада,

као и оцену резултата постигнутих у обезбеђивању уметничко-наставног, односно научно-наставног подмлатка.“

Члан 104, став 1 и 2 од стране Комисије недвосмислено су прекршени Извештајем који не нуди објективну слику о процесу избора у звање, нити којим Комисија транспарентно цени наведене елементе по законској обавези. **Комисија дискриминаторно поступа према наводима подносиоца из Обрасца 2 који је званични документ конкурса од дана пријема на ФПУ.**

Члан 109 Статута ФПУ налаже следеће:

„Конкурс се објављује у гласилу Националне службе за запошљавање и на интернет страници Факултета.

Поступак избора наставника и сарадника уређују се општим актом Факултета.“

Општи акт Факултета утврдио је поступак избора који није спроведен законски правилно (Правилник о избору у звање наставника и сарадника ФПУ), прекршен је Члан 28. о непрописном именовану нове комисије за исти конкурс, а да при том није образложена промена конкурсне процедуре у рапису конкурса објављеном у НСЗЗ и сајту ФПУ, на начин којим није донешен интерни акт нити прописна правна одлука која ближе одређује овакво деловање, како је експлицитно објашњено у претходним наводима.

У складу са свим наведеним, подносилац Приговора позива Управу ФПУ и Комисију за избор на **Начело транспарентности и јавности рада које прописује Закон о високом образовању Републике Србије**, што значи да високошколска установа по Закону мора да:

1. Ради јавно и отворено

Резултати конкурса, избора у звања морају бити доступни јавности.

2. Објављује информације од јавног значаја

На веб-сајту установе морају бити објављени статут, правилници, акредитације, конкурсна документација, критеријуми за избор у звање, извештаји комисија, и др.

3. Омогући увид у рад

Свако заинтересован може да тражи приступ информацијама у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У раду комисија и тела морају постојати трагови одлучивања (записници, образложења).

4. Обезбеди контролу и одговорност

Јавност рада спречава злоупотребе, фаворизовање кандидата у изборима у звања и нетранспарентно доношење одлука о избору.

На основу свега наведеног, а у циљу што транспарентније Примедбе на Извештај Комисије за писање извештаја у саставу: мр Миријана Томашевић, мр Габријела Булатовић и др Владимир Ранковић, неопходно је навести елементе самог Извештаја из којих се јасно види нетранспарентан рад, необјективно сагледавање целокупног материјала пријављеног на конкурс од стране подносиоца, као и формално препознавање али не и уважавање референци на начин којим би Изборном већу ФПУ, а потом и Сенату УУ био омогућен прегледан и тачан увид у наводе из Обрасца 2, самим тим и стручни и професионални допринос подносиоца.

Целокупан Извештај осмишљен је тако да формално потврди делимичан део навода из Обрасца 2, и исти испостави Изборном већу као коначан. Комисија нетранспарентно користи језичке одреднице уместо фактографских чињеница, не наводећи тачне информације о бројевима и резултатима рада подносиоца, а да исти систем не примењује и на формирању образложења за предложено кандидатињу.

Комисија не врши упоредну анализу кандидата, нити синтезу сумираних резултата и навода из Обрасца 2, чиме се континуирано онемогућава правна одрживост конкурсног избора. **Таква процедура је у супротности са чланом 72. Закона о високом образовању и чланом 7 и 10 Закона о општем управном поступку (Закон о општем управном поступку (чл. 7 и 10) — захтева да свака одлука јавног органа буде законита и образложена.), јер ова одлука Комисије није заснована на правном основу и мерљивим критеријумима, већ на субјективном доживљају Комисије.**

У ставкама:

1. Извештаја за избор у звање са предлогом једног кандидата:

Комисија даје нетачан навод да је подносилац на предмету Графика, 1,2,3,4 био ангажован као сарадник по уговору из реда доктораната у периоду 2015-2018. У Обрасцу 2 подносилац јасно наводи да је период ангажовања био 2015-2019. године. **Комисија не образлаже разлог ове промене информације из званичног документа.**

Приступно предавање које је подносилац био у обавези да одржи на тему „Хемијске технике дубоке штампе“ Комисија оцењује збирном оценом 9 (девет), без даљег појашњења.

Како подносилац има увид у чињеницу да је последњи Избор у звање доцента на предмету Графика обављен 2013. године док интерни Правилник о приступном предавању још увек није био на снази (Правилник је донешен 22.3.2022. године), те да је ово уједно и први пут да се такво предавање организује, поставља се питање очекивања, методологије, вредновања и понуђених алата у спровођењу и реализацији истог. Оваква оцена приступног предавања одржаног 30.9.2025. године дискредитујућа је према кандидату који је свој мастер рад на ФПУ на тему дубоке штампе великог формата одбранио оценом 10, где је у комисији за одбрану била чланица Комисије за избор, мр Булатовић, након чега је кандидат одбранио докторско-уметнички пројекат у области књиге уметника (ФПУ, ментор: ред.проф. Растко Тирић), изведен у највећој мери у дубокој штампи, оценом 10, а потом још један мастер програм на Факултету ликовних уметности, област комбиноване штампе (хемијска и висока) оценом 10 код ред.проф. Владимира Вељашевића. Осим

тога, више десетина референци, формално, уважених од стране Комисије али **не и представљених и образложених** у Извештају сведочи о педагошком раду подносиоца, националних и регионалних предавања, трибина, радионица, мастеркласова, и др.

Комисија не констатује да подносилац на приступно предавање доноси грађу, публикације, материјале, алате, плоче и отиске из радног процеса, неопходне за одржавање предавања. **Комисија не уважава** стручну и научну литературу приложену на приступном предавању у циљу што јаснијег методолошког поступка извођења наставне јединице. **Комисија не информише Изборно веће** о времену приступног предавања који је сваки кандидат понаособ искористио. **Комисија не даје** транспарентно образложен суд о процени кандидата нити се води законским и правним обавезама у процесу процене кандидата.

Овако дискриминаторна оцена без утемељеног образложења и објективне процене рада подносиоца, представља услов за детаљно разматрање рада Комисије. Презентацију подносиоца коришћену на Приступном предавању у амфитеатру, Краља Петра 4 на ФПУ, Изборно веће може погледати у Прилогу.

2. Оцена резултата уметничког, односно научно-истраживачког рада:

Комисија даје нетачан навод да је докторско-уметнички пројекат подносиоца на Факултету примењених уметности под називом „Хазарски речник – дијалог књиге, публике и простора“ одбраћен 2021. године. Наведени докторско – уметнички пројекат браћен је пред петочланом комисијом 5.2.2020. године.

Комисија даје непотпуну информацију по наводима из Обрасца 2 у првом пасусу образложења тачке 2 наводећи: „Кандидат је посвећен личном развоју кроз различите програме едукација и усавршавања, међу којима се издваја положен стручни испит којим је стекао право на стручно звање кустос, 2022. године“, као једну од многих мимозаконских интерпретација чињеница које ће тек уследити.

Тачна формулација и навод из Обрасца 2 гласи: „Положен стручни испит у делатности заштите културних добара за стицање стручних звања - стручно звање кустоса, Народни музеј Србије, 2022. године“, а представља: јединствену врсту усавршавања која се састоји од низа испита пред различитим комисијама Народног музеја Србије, а који обухватају: заштиту, наслеђе, музеологију, музеографију, конзервацију, рестаурацију, педагогију, страни језик, устав, документацију, дигитализацију, и др. Ово је уједно и први ниво **стручног звања** који запослени у култури може да стекне након испуњења свих услова за приступ полагању пред централним комисијама Народног музеја Србије.

Комисија Изборном већу не наводи следећа стручна усавршавања: Успешно положена обука на курсу „Етика и интегритет“ у Агенцији за спречавање корупције Републике Србије, 2022. године и Летњу школа филма VINA 2022. године, по законски обавезним наводима из Обрасца 2.

Нетранспарентним навођењем референци и усавршавања, који би морале бити приоритет педагошком раду и развоју Факултета, **Комисија дискредитује суштинску важност исте, чиме Изборном већу никако не може бити предочена тачна слика** о усавршавању кандидата мимо студијских програма Универзитета.

Опис уметничког рада подносиоца у истој тачки образложења Комисије је неутемељен и нејасан. Одреднице попут: „... делује у пољу графике, али се бави и другим медијима“ су сложена проблемска места дискриминације без основа. Комисија је на увид од подносиоца добила укупно 171. графичку јединицу из 8 графичких циклуса изведених у традиционалној ручној штампи, стога није јасно шта овакве формулације представљају.

Док се код предложене кандидаткиње исти приступ раду уважава као пожељан, подносиоцу се замера, додајући нетачне одреднице попут: *микстмедијски пројекти, графика као доминантан елемент, имплицитно укључивање елемената перформанса...* **Читаво образложење тачке 2 у овом делу не ослања се на 8 графичких циклуса које подносилац даје у обавезној документацији, нити Комисија по одељку Рецензије, прикази, критике, може на овај начин да неосновано и супротно закону реинтерпретира чињенице.** На конкурс су приложене графике изведене у техникама: линорез, сува игла, мецотинта, дубока хемијска штампа, равна штампа, пропусна штампа, линогравура, и један колаграфски објекат. Јасно је да радови имплицитно упућују на форму графичке инсталације, и просторна визуелна решења, али то никако не може бити основ да се рад у целини пред Изборним већем на овај начин слободно интерпретира утиском Комисије. **Комисија не констатује** предате радове, нити помиње циклусе графика. **Комисија не образлаже** радове приложене у материјалу на конкурс. **Комисија Изборном већу представља непотпуне и суштински нетачне наводе** о уметничком раду подносиоца.

Комисија даје слободну процену рада у области докторског-уметничког пројекта: „**Активно користи књигу уметника, као форму специфичних одлика, која у основи има графику као уметничку праксу.**“

Нетачно:

1. на конкурс подносилац није пријавио ни једну књигу уметника, стога Комисија не може писати о нечему што није део конкурсног материјала, нити сме давати процену нечега што јој није стављено на увид.
2. радови подносиоца у области књиге уметника немају у основи графику као уметничку праксу, они су графика сама по себи. Како се из наводи 1 види да књиге подносилац није приложио, Комисија је у законској обавези да се држи материјала који јесте приложен.

Неинформисаним, необразложеним, слободним и угрожавајућим деловањем по подносиоца, Комисија скреће пажњу са важних одредница уметничких постигнућа, у циљу умањења значаја рада и ауторског деловања.

У делу **Јавно излагање уметничких дела и пројеката на самосталним изложбама и манифестацијама, Комисија не наводи изложбе** по позиву уметничког савета, по позиву кустоса, као ни да је свих **49 самосталних изложби** прошло уметнички савет у национално признатим просторима за излагање.

Комисија не наводи да је изложба графика у Галерији Графичког колектива „Механизми самоодбране“, где је подносилац чак два пута самостално излагао, била прва изложба у програму по позиву уреднице програма Љиљане Ћинкул, и да је том изложбом Колектив поново отворен.

Комисија не наводи и не образлаже самосталне изложбе по позиву у Савременој галерији у Суботици, Галерија „Флора“ у Дубровнику, самосталну изложбу у простору У10, Београд, Галерију АРТ55 у Нишу, КЦ Лаза Костић у Сомбору, Градска галерија у Котору, Црна Гора, Градска галерија у Ужицу, Краљево, Крагујевац, и многе друге.

Оваквом селекцијом без јасног параметра Комисија на увид Изборном већу не доставља транспарентну информацију у образложењу предлога једног кандидата.

У делу **Јавно излагање уметничких дела и пројеката на колективним и жирираним изложбама и манифестацијама** Комисија потврђује **250 колективних изложби** у земљи и иностранству.

Комисија не наводи и не образлаже учешће на тријеналима и квадријеналима уметности (Швајцарска, Пољска, Београд и Чешка) наведених у Обрасцу 2.

Комисија не наводи и не образлаже континуирана учешћа подносиоца на репрезентативним изложбама у Пољској, Немачкој, Грчкој, Бугарској, Македонији, Јерменији, Румунији, Шпанији, САДу. Уместо тога, комисија скреће пажњу Изборног већа само на националне изложбе и бијенала.

У делу **Награде и признања за уметнички рад и пројекат у земљи и иностранству** Комисија **не наводи број** као у претходним одредницама, што је супротно Закону о раду, Статуту ФПУ, Правилнику за избор у звање, чиме се прикривају чињенице и фактографски подаци који су део правног процеса, што конкурс за избор у звање јесте.

У **Обрасцу 2** подносилац пријављује и документовано доказује **62 (шездесет и два)** национална и међународна признања, награде и похвале у различитим графичким областима, по упутству из Правилника за избор у звање ФПУ.

Комисија нетранспарентно бележи податке подносиоца, супротно законским обавезама и одредбама, дефинишући фактографске и релевантне податке као језичке синтагме попут: „добитник је више награда и признања...“ уместо: „добитник је 62 награде и признања...“ као што код предложене кандидаткиње наводи број од укупно 6 референци, чиме **Изборном већу није предочен објективан резултат подносиоца**, а законска и правна процедура је још једном прекршена. Комисија у слободном духу валоризује и процењује без транспарентног поређења, изостављајући признања у Немачкој, Румунији, Јерменији, Македонији, као и финале награде Мангелос (2023).

Комисија не образлаже најважнија национална признања подносиоца у домену графичке уметности: **Велики печат Графичког колектива и Златну иглу УЛУСа** (оба 2022. године).

Највећи правни, етички, професионални и морални прекршај у циљу дискриминације подносиоца и фаворизације предложене кандидаткиње Комисија бескомпромисно прави наводно безазленим преводом, а без јасног образложења или **законске ингеренције која јој омогућава законску реинтерпретацију референци поднених у Обрасцу 2**, и доказима који ове референце наводе:

Комисија издваја али не образлаже и даље: *Европска награда Међународног тријенала графике у Кракову, Краков, Пољска,*

НЕТАЧНО

Тачна формулација на коју је Комисија обавезана да се придржава без тенденциозног умањења значаја овог светског признања чији је подносилац лауреат гласи:

01. Велика награда међународног тријенала графике у Кракову, Art European Prize	Међународно тријенале графике у Кракову, Пољска	2024. године
---	---	--------------

(навод из Обрасца 2 подносиоца)

Оваквим фактографским променама ради сумњиве и нетачне интерпретације достигнућа подносиоца, Комисија крши сваки морално и законско начело под којим је обавезана да ради у својству радног тела Факултета и Универзитета.

3. Оцена стручно-професионалног доприноса:

У ставци 3 Извештаја **Комисија наставља са доследним ненавођењем и одбија да Изборном већу образложи** репрезентативне референце у складу са законским обавезама, и слободним тумачењем приложене документације, без законског оправдања, а у циљу фаворизације предложене кандидаткиње, и професионалне дикриминације подносиоца.

Комисија тенденциозно наводи учешће на Међународном пројекту графике *Мементо Мори*, Србија, Шпанија, Чешка, Мексико, који предложена кандидаткиња потписује као сарадница на пројекту.

Комисија не наводи учешћа у престижном графичком пројекту АмМА, кустоса и међународног селектора Qui Lioa, током 2024-2025 године, Португал, Аустрија, Италија, Кина, Шпанија, Француска, као и пројекат Lucciana Alessandra, World Wide prints, који је од 2019. до данас пропутао кроз скоро целу Европу. **Комисија не наводи** транспарентно важне међународне пројекте у Грчкој, Шпанији, Пољској, Србији и другим државама, наведене у Обрасцу 2. **Комисија субјективним приступом не омогућава Изборном већу јасан преглед значајних референци подносиоца.**

Комисија не даје тачне наводе о откупима и поклонима музејским збиркама и колекцијама подносиоца. **Комисија не образлаже** да се радови кандидата по откупу институције налазе у Музеју савремене уметности у Београду, Збирка графике и радова на папиру, Музеју примењене уметности у Београду, Збирка савремене примењене графике, Wiener Staditsche Art Collection, Збирка графике, и многим другим. **Комисија не наводи и не образлаже број од укупно 18 колекција, збирки и фондова, националних и међународних у којима се радови подносиоца налазе.**

Комисија не наводи и не образлаже информацију да је приложени рад у документацији „Гелија“ рад у Збирци Музеја савремене уметности у Београду, уједно и продуциран од стране Музеја савремене уметности у Београду за потребе изложбе „Рез, линија, отисак“, аутора мр Мишеле

Блануше и Мирослава Карића, као и да је то награђени рад на Тријеналу графике у Кракову, Пољска, а да при том доказе поднете у документацији о томе и има.

Комисија доноси подједнако проблематично запажање без јасне експликације: „Циклус књиге уметника поконио је Графичкој збирци Одељења посебних фондова Народне библиотеке Србије“, што јесте тачно, али **Комисија је у законској обавези да транспарентно пренесе целу информацију Изборном већу.**

Тачна формулација би могла да гласи: „У сарадњи са кустосима НБСа, докторско-уметнички пројекат поконио је Графичкој збирци Одељења посебних фондова Народне библиотеке Србије, чиме је формирана прва јавна колекција књиге уметника у централној библиотечкој институцији у Одељењу посебних фондова Републике Србије“.

Комисија не наводи и не образлаже тачне податке и поново прикрива наводе из Обрасца 2, наводећи неколико имена који су о раду подносиоца писали теоријске и научне текстове. Прегледом и увидом у извештаје за избор у звање доступне на сајту ФПУ, подносилац увиђа да све комисије увек транспарентно и са доследношћу вреднују **КРИТИКЕ, ПРИКАЗЕ И РЕЦЕНЗИЈЕ** о раду кандидата, који као сегмент и јесу наведени у Обрасцу 2, и законски су квалификациони су материјал за процену кандидата. (Сајт ФПУ)

Комисија не наводи и не образлаже укупно 131 (стотину тридесет и једну) референцу подносиоца наведену у Обрасцу 2, документовану и потврђену према Правилнику за избор у звање ФПУ. Поставља се питање законског основа оваквог рада и третирања подносиоца. Ако све друге комисије Факултета при избору у звање ову ставку наводе и вреднују, зашто је ова Комисија игнорише.

Комисија генерализује, уопштава и доследно не наводи признања за развој графичке уметности, Награда међународног тријенала графике мале форме, Урал, Русија, 2019. године, као и многе друге.

4. Допринос широј академској заједници

Комисија не наводи и не образлаже број од 20 референци подносиоца наведених у Обрасцу 2, већ селективно бира шта ставља у Извештај без транспарентног алата за процену квалитета. **Комисија не наводи и не образлаже** да је подносилац био два пута предавач и модератор радионица на Интернационалној недељи студената у Београду из области уметности за више од 3000 студената, 2019. и 2020. године.

Комисија не наводи и не образлаже доследно учешће подносиоца у различитим дебатним и трибинским програмима (МСУ, МПУ, КЦБ...).

Комисија не наводи и не образлаже нити врши процену стручних текстова и публикованих радова у међународно признатим часописима за савремену графичку уметност широм света: Printed Matter, USA, The Hand Magazine, USA, L'Actuelle, Belgium, 2015, L'Actuell, Belgium, 2025, Eyrolles Edition / On contemporary Engraving prints, by Olivier Dekeyser, Eyrolles Edition / On contemporary lithography, by Olivier Dekeyser, као и многе друге.

Комисија не наводи и не образлаже „значајне резултате“ из Обрасца 2 постигнуте у раду са музејским институцијама широм региона и Европе, као ни сарадње са установама културе. Комисија не наводи и не образлаже укупно 244 (двеста четрдесет и четири) референце пописане у Обрасцу 2, и доказане печатираним документима, остварених као допринос академској заједници. Без транспарентног образложења, професионална достигнућа подносиоца своде се „само“ на рад у култури, што је за ФПУ у односу према култури проблематично, дискриминаторно, законски и етички неосновано.

Ово је уједно и прва Комисија која референце из области културе неког кандидата из Обрасца 2 на Факултету није уважила (извор: Сајт ФПУ, Извештаји, секција Документа).

5. Оцена сарадње кандидата са другим високошколским, научно – истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству

Комисија не наводи прецизно и транспарентно наводе из Обрасца 2 подносиоца, у Извештају датом на увид и гласање Изборном већу.

Комисија не наводи и не образлаже укупно бројем и прецизно 26 референци кандидата, већ спорадично помиње по слободном избору, неосновано и неутемељено изостављајући пројекте на којима је подносилац био аутор, коаутор, кустос, уметник, продуцент, илустратор, педагог, уметнички директор, и др:

01. Културни центар Србије у Паризу аутор поставке: КОЗАРА 1942, аутори изложбе: Марина Богунобић Љубичић, Борис Радаковић, Бојан Арбутина	Париз, Француска	2025. године
02. Бијенални резиденцијални програм „Галичник“, по позиву кустоскиње и селекторке пројекта Ане Франгоске	Северна Македонија, Скопље – Галичник	2025. године https://www.facebook.com/photo/?fbid=1222610246566163&set=a.294081199419077
03. Diversity in Visual Representations of the Past: Representation Matters, Book, Sep 2025 (Chapter 9), Themes in Contemporary archaeology	Editors: Jo Zalea Matias, Nicola Scheyhing, Doris Gutmiedl-Schümann Article with: Laura Coltofean, Bisserka Gaydarska and Uroš Matić	2025. године https://link.springer.com/book/9783031982408#bibliographic-information
04. Графичка радионица СИЋЕВО	ГСЛУ Ниш, Србија	2025. године

05. Графичка радионица СМЕДЕРЕВО	КЦ Смедерево, Србија	2025. године
06. Центар за промоцију науке „Циклуси“ <i>по позиву организатора</i>	Београд	2024. године
07. Музеј победе изложба слика Марије Антић аутор поставке	Москва, Русија	2024. године
08. Државни музеј историје Великог Отаџбинског рата	Минск, Белорусија	2024. године
09. Културни центар Србије у Пекингу „Иво Андрић“ аутор поставке „Симболи страдања“	Пекинг, Република Кина	2023. године
10. Sidestone press, innovative academic publishing, цртежи MIGRATION NARRATIVES IN ARCHAEOLOGY Edited by Daniela Hofmann, Catherine J. Frieman & Astrid J. Nyland 2023	Холандија https://www.sidestone.com/ books/migration-narratives- in-archaeology	2023. године
11. Музеј савремене уметности у Београду Трибински и едукативни програм изложбе „Рез – линија – отисак“	Београд	2023. године
12. Меморијални музеј на Мраковици, Козара аутор поставке: КОЗАРА 1942, аутори изложбе: Марина Богуновић Љубичић, Борис Радаковић, Бојан Арбутина	Република Српска, Босна и Херцеговина	2022. године
13. Културни центар Београда Трибински и едукативни програм,	Београд	2022. године

Октобарски салон		
14. Меморијални музеј на Мраковици, Козара аутор поставке: КОЗАРА 1942, аутори изложбе: Марина Богунобић Љубичић, Борис Радаковић, Бојан Арбутина	Република Српска, Босна и Херцеговина	2022. године
15. Културни центар Београда Трибински и едукативни програм, Октобарски салон	Београд	2022. године
16. Резиденцијални програм КРУПАР АРТ	Крупара, Србија	2021. године
17. Sidestone press, innovative academic publishing, цртежи Gender stereotypes in archaeology A short reflection in image and text Edited by Laura Coltofean-Arizancu, Bisserka Gaydarska & Uroš Matić 2021	Холандија https://www.sidestone.com/books/gender-stereotypes-in-archaeology	2021. године
18. Галерија савремене уметности у Зрењанину Сусрети акварелиста, ЕЧКА по позиву организатора	Зрењанин, Србија	2020. године
19. Јаловик, резиденцијални програм	ДК Јаловик, Србија	2020. године
20. KC SVILARA, Нови Сад аутор и кустос поставке изложбе Изабеле Машић	Нови Сад, Србија	2020. године
21. ФПУ у Београду, Die Angewandte, Виена, размена студената и радионица графике UP and DOWN	Београд- Беч	2019. године

22. Графичка радионица СМЕДЕРЕВО	КЦ Смедерево	2018. године
23. Time for your performance, организатори: Magic in current world	Берлин	2016. године
24. Графичка радионица СМЕДЕРЕВО	КЦ Смедерево	2016. године
25. Факултет примењених уметности у Београду, Дом културе студентски град, Нови Београд, Универзитет уметности, Аризона, САД	Београд- САД	2015-2016. године
26. Факултет техничких наука, Нови Сад СЦЕН лабораторија, припреме за Прашко квадријенале Технике сцене, перформанса и просторне графике	Нови Сад	2015. године

Из свега наведеног у образложењу првих 5 тачака Извештаја, Комисија безмало прикрива више од 700 референци и доказаних података репрезентативних референци, образовања и стручних усавршавања, резиденцијалних програма, рада у визуелној уметности, култури, просвети и издаваштву, националних и међународних остварења у области графике, визуелне теорије, критике и графичке културе, технолошко-хемијских експеримената у штампани и доследности ручне уметничке штампе наведених у званичном Обрасцу 2 подносиоца, као и документацију приложену на конкурс, заједно са уметничким радовима који су обавезни елемент процене, а супротно својим законским обавезама као радно тело Факултета.

У тачки 6 Закључка са предлогом за једног кандидата Комисија даје нејасне одреднице кроз нетранспарентна и образложења формирана на личним доживљајима, уместо објективном сагледавању постигнутих резултата и рада кандидаткиње. Кроз Извештај Комисија „евоцира“ утисак о кандидаткињи док је била сарадник на ФПУ пре доста година, наводима који је препоручују за избор у звање, пристрасно и неутемељено, не узевши у обзир да сарадништво није позиција предавача. Комисија *сматра* да конкурсна пријава кандидаткиње и систематски образложене референце кандидаткињу додатно препоручују за педагошки рад. Није јасно на шта Комисија заиста мисли, нити на шта се ослања, узевши у обзир да систематизованост конкурсне документације не може бити препорука за педагошки рад. Томе у прилог иде да не постоји

никакав интерни документ, правилник или подзаконски акт ФПУ који ближе одређује начин систематизације истих, стога Комисија нема законско а ни логично утемељење за овакве претпоставке, нити на основу претпоставки сме доносити предлог за избор једног кандидата у звање. Комисија препоручује кандидаткињу на основу њеног „потенцијала“ као најјачег аргумента целокупног Извештаја (док подносиоца описује као „*већ афирмисаног уметника*“), што не само да није темељено на процени референци и резултата, већ само поспешује већ проблематичну реторику документа, и расветљава неоправданост целокупног избора, а иде у прилог чињеници да конкурсна и процедура процене законски нису одрживе.

Комисија не доноси и не образлаже компаративну анализу кандидата која је једно од кључних правних и законских мерила у процесу избора, узевши у обзир да други параметри не постоје. Напротив, **Комисија тенденциозно не наводи референце подносиоца** како би се формирала нетачна слика о подносиоцу пред Изборним већем.

Комисија је у статутарној и законској обавези све док је у улози радног тела Факултета, (Статут ФПУ, Статут УУ, Закон о високом образовању и Закон о раду), да транспарентно, образложено, непристрасно, професионално и академски одговорно **обради све податке из Извештаја и исте предочи Изборном већу**. Све референце из Обрасца 2 део су званичне законске процедуре конкурса стога подлежу свим одредницама претходно наведених правних аката.

Из увида у актуелни Извештај за избор у звање, Испуњени обавезни услови Обрасца Комисије за писање извештаја, **Комисија на увид Изборном већу не предочава следеће:**

1. Јавно излагање уметничких дела и пројеката на самосталним изложбама и манифестацијама:
предложена кандидаткиња: укупно 11 референци
подносилац примедбе: укупно **49 (жирираних) референци**
2. Јавно излагање уметничких дела и пројеката на колективним и жирираним изложбама и манифестацијама:
предложена кандидаткиња: укупно 118 референци
подносилац примедбе: укупно **250 референци**
3. Награде и признања за уметнички рад и пројекат у земљи и иностранству:
предложена кандидаткиња: укупно 6 референци
подносилац примедбе: укупно **62 референци**
4. Стручно професионални допринос:
предложена кандидаткиња: укупно 14 референци
подносилац примедбе: укупно **152 референци**
5. Допринос широј и академској заједници:
предложена кандидаткиња: укупно 7 референци
подносилац примедбе: укупно **264 референци**

6. Сарадња са са другим високошколским, научно – истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству:
предложена кандидаткиња: укупно 14 референци
подносилац примедбе: укупно **26 референци**

Конкурсна комисија је од момента именовања у законској обавези према Факултету, Универзитету и Републици да **доследно законски и транспарентно обавља свој посао процене, уважавајући и доступне параметре изнешене у претходним извештајима доступним на сајту ФПУ у случајевима када није сигурна на који начин и како да податке обрађује. Уколико једна Изборна комисија из исте или сродне области има успешно правно и логистички спроведену процедуру конкурса за Избор у звање, свака следећа комисија има законом потврђени модел и обавезу на који начин треба да ради. Игнорисање података из Обрасца 2 и недоследно нетранспарентно навођење, односно не навођење истих а на штету подносиоца, у сукобу је са доследношћу правних процедура ФПУ видних у извештајима за избор у звање доступним на сајту ФПУ, колико и са самим Законом.**

У циљу што транспарентнијег и конкретизованијег приговора, а веће функционалности јавне комуникације са искреном жељом подносиоца да се право и закон увек доследно поштују и спроводе једнако за све, наводи по којима је читава процедура јасно оспорива су:

1. Одступања у конкурсним процедурама за запослење, као и неправилно поништење првог конкурса (из чега је и проистекло да је актуелни законски неважећи);
2. Непостојање новог правног акта или правилника који ближе одређује услове конкурса за конкурсисање за посао на ФПУ, али формирање новог текста конкурса, и даље формулисаног без преамбуле;
3. Законски неправилно именовање Комисије за писање извештаја према Правилнику о избору у звање наставника и сарадника на Факултету примењених уметности;
4. Неадекватно поднешена пријава о сукобу интереса;
5. Извештај Комисије је у целини у супротности са са чланом 72. Закона о високом образовању и чланом 7 и 10 Закона о општем управном поступку (Закон о општем управном поступку (чл. 7 и 10));
6. **Игнорисање више од 700 података из Обрасца 2 подносиоца и недоследно нетранспарентно навођење као и реинтерпретација истих у циљу давања непотпуне и нетачне слике Изборном већу ФПУ на општу и јавну штету подносиоца;**

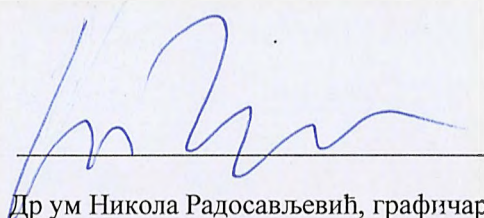
У светлу наведених несагласности и кршења правилника и закона, постојања јасних доказа фаворизације, негативне селекције, субјективног и дискриминаторног процеса рада, неистинитих тврдњи и реинтерпретација чињеница из званичних докумената конкурса, доказаних пратећим документацијама, подносилац приговора захтева да се:

1. Формално размотри приговор и приложена документа;
2. Да се тренутни конкурс поништи и распише нови по важећим правилима конкурсног избора, и пријема документације, са потпуно новом Комисијом за писање Извештаја, као и да се

предузму даље правне и процедуралне мере како би се транспарентност, професионалност и објективност конкурса обезбедиле свим кандидатима сходно Члану 20. Закона о раду.

У нади да ће овај приговор завредити вашу пажњу, а у циљу професионалног и одговорног рада и деловања у оквиру законског и етичког стандарда Факултета,

С поштовањем,

Др ум Никола Радосављевић, графичар

Београд, 24.11.2025.

Прилози: списак докумената који потврђују наводе из приговора

Извештај комисије са наводима из Обрасца 2, сајт ФПУ

Изјава сукоб интереса са кандидатима

Захтев 17.9.2025

Информација од јавног значаја одговор Никола Радосављевић 30.09.2025

Одлука о обустављању конкурса и расписивању новог

Тачка 2. Предлог за поништење конкурса - Примењена графика

Информација од јавног значаја одговор Никола Радосављевић

Захтев 6.10.2025

Одговор на Захтев за приступ информацијама од јавног значаја 20.10.2025

Захтев ФПУ 7.10.2025

Одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја 21.11.2025

Приступно предавање Хемијске технике ДШ, Никола Радосављевић

Претходни конкурсни правилници (2015–2024), сајт ФПУ

Правилник о приступним предавањима ФПУ, сајт ФПУ

Правилник о спречавању сукоба интереса ФПУ, сајт ФПУ

Статут ФПУ, сајт ФПУ

Статут УУ, сајт УУ

Закон о раду РС

Закон о високом образовању РС

Закон о општем правном поступку РС

Кореспонденција и званична обавештења факултета

Доставити:

-наслову

-Архиви, поставити на сајт Факултета

ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ
У БЕОГРАДУ

назив и седиште органа коме се захтев упућује

ЗАХТЕВ
за приступ информацији од јавног значаја

На основу члана 15. ст. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), од горе наведеног органа захтевам:*

- обавештење да ли поседује тражену информацију;
- увид у документ који садржи тражену информацију;
- копију документа који садржи тражену информацију;

Копију документа, односно копије документа који садрже тражену информацију захтевам да ми доставите:**

- редовном поштом
- електронском поштом
- факсом
- на други начин:*** _____

Овај захтев се односи на следеће информације:

Поштовани,

Упућујем захтев којим потражујем следеће информације:

1. Да ли је комисија за писање извештаја у саставу Миријана Томашевић, Габријела Булатовић и Владимир Ранковић, на конкурс за избор у звање доцента за предмет графика, објављеног 6.8.2025. године на сајту Факултета, поступила према Правилнику о управљању сукобом интереса на Факултету примењених уметности, који чланом 12 и 14 предвиђа обавезно изјашњавање чланова комисије и/или запослених уколико постоји разлог за сукоб интереса.
2. Да ли је чланица комисије Миријана Томашевић поднела обавезни документ, потписану изјаву, да није у сукобу интереса са кандидаткињом на конкурс, Маријом Сибиновић, узевши у обзир њихове пословне и приватне односе, а према члану 12 и 14 истог Правилника, односно, првог дана од именованја комисије достави информацију да постоји сукоб интереса између ње и кандидаткиње?
3. Да ли су чланице комисије Миријана Томашевић и Габријела Булатовић засебно или обједињено поднеле обавезни документ према члану 12 и 14 истог Правилника, потписану изјаву, да нису у сукобу интереса са трећим чланом комисије Владимиром Ранковићем, како би се отклонио постојећи сукоб интереса, и могућност утицаја при избору у звање било

ког кандидата на конкурс, а који је могућ вршењем утицаја на трећег члана комисије?

4. Да ли је чланица комисије Габријела Булатовић поднела обавезни документ, потписану изјаву, да није у сукобу интереса са чланом комисије Владимиром Ранковићем, узевши у обзир њихове пословне и приватне односе, а према члану 12 и 14 истог Правилника о управљању сукобом интереса на Факултету примењених уметности?
5. Да ли је ико из редова запослених у управи и правно-кадровским пословима, као и секретаријату или неко од наставног особља, ко је био упућен у процедуру тока конкурса (обореног и актуелног) поступио према члану 15. Правилника о управљању сукобом интереса на Факултету примењених уметности, који предвиђа један дан за покретање поступка узбуњивања у случају постојања основане сумње на постојање сукоба интереса?
6. На увид потражујем Записник са Изборног већа на коме је одлучено да се упркос јавном сукобу интереса између чланова комисије и кандидата настави са процедуром реализације конкурса и избора у звање.

За тачке 1-6 тражим скенове или копије докумената на увид електронском поштом који су изјашњења на сукобе интереса, као и одобрење Изборног већа Факултета да се са постојећим сукобима интереса настави у даљу процедуру вршења конкурса и избора кандидата.

7. На увид тражим информацију (сву постојећу документацију предлога, одлуке деканата, гласања на одсеку) по којој је Владимир Ранковић предложен, од кога, и са којим разлогом, **ко су још били предложени предавачи и од стране кога**, за замену на недостајућем професорском месту на предмету Графика у зимском семестру на ФПУ.
8. На увид тражим **предмет уговора (пасус)** који стоји у уговору потписаног између Владимира Ранковића и Факултета примењених уметности у Београду, као и износ новчане накнаде који је послодавац у обавези да исплати ангажованом, и на који период је уговор потписан, са почетним и завршним датумом.
9. Да ли је ванр.проф, Габријела Булатовић поднела обавезни документ, потписану изјаву, да није у сукобу интереса са заменским предавачем на предмету графика Владимиром Ранковићем, узевши у обзир њихове пословне и приватне односе, а према члану 14 истог Правилника о управљању сукобом интереса на Факултету примењених уметности?
10. Да ли је ред.проф, Владимир Ранковић поднео обавезни документ, потписану изјаву, да није у сукобу интереса са ванр.проф. предавачем на предмету графика Габријелом Булатовић, узевши у обзир њихове пословне и приватне односе током потписивања уговора са финансијском накнадом, а према члану 14 истог Правилника о управљању сукобом интереса на Факултету примењених уметности?
11. Да ли је Изборно веће Факултета примењених уметности у Београду оборило било који конкурс за избор у звање наставника и сарадника који су били расписани у периоду 12.3.-18.6.2025. односно да ли је такав

предлог Изборном већу поднешен од било које друге комисије за избор у звање, а имали су идентичан текст и распис на сајту ФПУ и у Службеном гласнику као и спорни конкурс за Графику, доцент.

12. Којим документом, или одлуком деканата, или одлуком секретаријата, или одлуком Сената, Савета, Изборног већа је регулисана промена тела обрасца конкурса за сва запослења, односно избор у звање, који се примењује од 18.6.2025. године, узевши у обзир да је већина конкурса расписана као и претходно оборени конкурс за Графику, уредно спроведена, и процедурално се сматра чистом од стране Изборних комисија и Управе Факултета.

Увид у документ који поспешује транспарентност конкурсне и правне процедуре у процесу избора у звање је од јавног значаја.

Унапред захваљујем,
Срдачан поздрав,

Никола Радосављевић

(навести што прецизнији опис информације која се тражи као и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације)

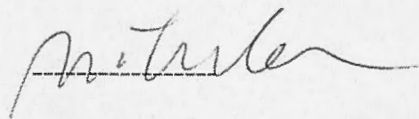
Никола Радосављевић
Назив тражиоца информације/
Име и презиме тражиоца

У Београду, 7.11.2025. године

Камчатска 3
11000 Београд
Адреса/седиште тражиоца информација

0611382136
paganpro@y2011@yahoo.com
Други подаци за контакт
(имејл/телефон)

Има и презиме законског заступника
тражиоца****

Потпис

* У кућици означити која законска права на приступ информацијама желите да остварите.

** У кућици означити начин достављања копије докумената.

*** Када захтевате други начин достављања обавезно уписати који начин достављања захтевате.

**** Уколико је тражилац информације правно лице или орган власти

ФАКУЛТЕТУ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ
У БЕОГРАДУ

назив и седиште органа коме се захтев упућује

ЗАХТЕВ
за приступ информацији од јавног значаја

На основу члана 15. ст. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), од горе наведеног органа захтевам:*

- обавештење да ли поседује тражену информацију;
 увид у документ који садржи тражену информацију;
 копију документа који садржи тражену информацију;

Копију документа, односно копије докумената који садрже тражену информацију захтевам да ми доставите:**

- редовном поштом
 електронском поштом
 факсом
 на други начин:*** _____

Овај захтев се односи на следеће информације:

Поштовани,

Упућујем захтев за информацију и увид у документа уколико постоје, а поводом следећих ставки:

1. Да ли је у периоду 3. јануар 2024 – 17. септембар 2025. предложена, донета или усвојена било каква промена у Статуту Универзитета уметности у Београду, односно, предложена, донета или усвојена било каква промена у Статуту Факултета примењених уметности, а сходно важећем Закону о раду, која се односи на промене или новине у Правилнику о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ истакнутом на сајту Факултета у одељку документа, а која ближе одређује или дефинише начин пријема документације на конкурс односно неопходних докумената који се прилажу на конкурс за избор у било које звање (област уметности)?
2. Да ли ФПУ располаже правилником, упутством или било којим другим званичним документом који ближе одређује начин бодовања, односно рангирања уметничких референци кандидата којим се изборне комисије воде приликом избора кандидата у било које звање (област уметности), односно листом рангирања постигнућа кандидата при избору у звање којим се врши транспарентна селекција у току јавног конкурса за избор у звање?

Тражим: ПДФ фајл или другу врсту скенираног документа за тачке 1. и 2. уколико постоје.

Тражим: ПДФ фајл или другу врсту скенираног документа: Увид у извештај било које комисије у горе наведеном периоду за избор у звање доцента на ФПУ у коме се налази транспарентно видно дефинисано бодовање и рангирање уметничких, односно научних стручних референци, и других релевантних података из обрасца 2Б по којима је комисија за избор у звање предложила кандидата Изборном већу према важећим критеријумима који се наводе у Закону о раду а ближе одређују правним актима Факултета.

Тражим: ПДФ фајл или другу врсту скенираног документа: Увид у потписани списак поднете документације за сваког кандидата понаособ, обједињене у једном мејлу, на конкурс за избор у звање доцента на ФПУ на јавном конкурс за избор у звање доцента на предмету Цртање и сликање на период од пет година објављеног у часопису Послови 10.4.2024. на коме сам и сам био кандидат.

Увид у документа која поспешују транспарентност конкурсне и правне процедуре у процесу избора у звање је од јавног значаја.

Унапред захваљујем,
Срдачан поздрав,

Никола Радосављевић

(навести што прецизнији опис информације која се тражи као и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације)

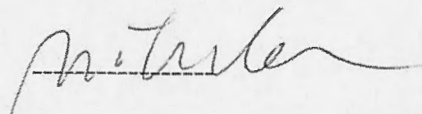
Никола Радосављевић
Назив тражиоца информације/
Име и презиме тражиоца

У Београду, 17.9.2025. године

Камчатска 3
11000 Београд
Адреса/седиште тражиоца информација

0611382136
paganpoetry2011@yahoo.com
Други подаци за контакт
(имејл/телефон)

Има и презиме законског заступника
тражиоца****

Потпис

- * У кућици означити која законска права на приступ информацијама желите да остварите.
- ** У кућици означити начин достављања копије докумената.
- *** Када захтевате други начин достављања обавезно уписати који начин достављања захтевате.
- **** Уколико је тражилац информације правно лице или орган власти

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

бр. 03/117-2

дана: 29-09-2025

Београд

Никола Радосављевић

Paganpoetry2011@yahoo.com

Предмет: Одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја

Поштовани,

Поступајући по Вашем захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 17.09.2025. године обавештавамо Вас о следећем:

1. Првом ставком наведеног захтева од Факултета примењених уметности у Београду, тражите информацију да ли је у периоду од 3. јануара 2024. до 17.09.2025. године предложена, донета или усвојена било каква промена у Статуту Универзитета уметности у Београду, односно, предложена донета или усвојена било каква промена у Статуту Факултета а сходно важећем Закону о раду а која се односи на промене или новине у Правилнику о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ а која ближе одређује или дефинише начин пријема документације на конкурс односно неопходних докумената који се прилажу на конкурс за избор у звање (област уметности те вас у складу са тиме обавештавамо о следећем:
 - Чланом 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл.гласник РС“ бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021) предвиђено је да орган власти не мора тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако се ради о информацији која је већ објављена и јавно доступна већ ће орган власти у свом одговору на захтев означити где је и када тражена информација објављена те Вас овом приликом упућујемо на сајт Факултета примењених уметности у Београду <https://www.fpu.bg.ac.rs/> где се, у одељку „Документа“, налазе Статут Универзитета уметности, Статут ФПУ и Правилник о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ са свим изменама и допунама а такође Вам достављамо и линк сајта Универзитета уметности у Београду <https://www.arts.bg.ac.rs/>.
2. Другом ставком наведеног захтева за приступ информацијама од јавног значаја постављате питање да ли ФПУ располаже правилником, упутством или било којим другим званичним документом којим се ближе одређује начин бодовања односно рангирања уметничких референци кандидата којим се изборне комисије воде приликом избора кандидата у било које звање (област уметност) те вас у складу са тиме обавештавамо о следећем:
 - Факултет примењених уметности у Београду, у наведеном смислу, располаже Минималним условима за избор у звање наставника и сарадника у пољу уметности, у пољу друштвено – хуманистичких наука и у пољу техничко – технолошких наука на Факултету примењених уметности у Београду. Наведени

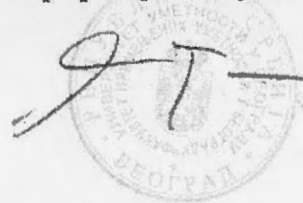
документ са свим изменама и допунама се такође налази на сајту Факултета у одељку „Документа“.

3. Тражили сте и увид у извештај било које комисије у горе наведеном периоду за избор у звање доцента на ФПУ у коме се налази транспарентно видно дефинисано бодовање и рангирање уметничких односно научних стручних референци и других релевантних података из обрасца 2Б. У складу са тиме обавештавамо Вас да:
 - Извештаји Комисије за избор у звања па самим тиме и звање доцент су транспарентни и налазе се на увиду јавности на сајту Факултета примењених уметности у Београду у одељку „Конкурси за запослење, увид јавности“, линк за сајт ФПУ: <https://www.fpu.bg.ac.rs/informacije/konkursi-za-zaposlenje/uvid-javnosti/?pismo=cir>
4. Последњим ставом Вашег дописа тражили сте увид у потписани списак поднете документације за сваког кандидата понаособ, обједињене у једном мејлу, на конкурс за избор у звање доцента на ФПУ на јавном конкурс за избор у звање доцента на предмету Цртање и сликање на период од пет година објављеног у часопису Послови 10.04.2024. године на коме сте и сами били кандидат. По овом питању обавештавамо Вас о следећем:
 - Чланом 23. став 4. Правилника о избору у звање наставника и сарадника на Факултету примењених уметности у Београду бр. 03-28/7 од 14.12.2020. године прописано је да су кандидати на конкурс у обавези да преузму приложену конкурсну документацију у року од пет радних дана од дана пријема обавештења упућеног електронском поштом о окончању конкурса и да Факултет након тог рока нема обавезу чувања документације. У складу са наведеним, а нарочито имајући у виду да је наведени конкурс окончан пре скоро годину дана обавештавамо Вас да Факултет више није у поседу тражене документације.

С поштовањем,

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. Горан Чпајак

ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У
БЕОГРАДУ

назив и седиште органа коме се захтев упућује

ЗАХТЕВ
за приступ информацији од јавног значаја

На основу члана 15. ст. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), од горе наведеног органа захтевам:*

- обавештење да ли поседује тражену информацију;**
- увид у документ који садржи тражену информацију;
- копију документа који садржи тражену информацију;**

Копију документа, односно копије докумената који садрже тражену информацију захтевам да ми доставите:**

- редовном поштом
- електронском поштом**
- факсом
- на други начин:*** _____

Овај захтев се односи на следеће информације:

Поштовани,

У вези са претходно упућеним захтевом за приступ информацијама од јавног значаја од 17.09.2025. године, а по одговору Ваше институције од 29.09.2025. године, упућујем Захтев за информације од јавног значаја за потребе допуне одговора који ми је достављен, у циљу добијања **тачне** или **постојеће** информације коју потражујем:

1. Потражујем информацију:

Да ли је у периоду 3. јануар 2024 – 17. септембар 2025. предложена, донета или усвојена било каква промена у Статуту Универзитета уметности у Београду, односно, предложена, донета или усвојена било каква промена у Статуту Факултета примењених уметности, а сходно важећем Закону о раду, која се односи на промене или новине у Правилнику о избору у звање наставника и сарадника на ФПУ истакнутом на сајту Факултета у одељку документа, а која ближе одређује или дефинише начин пријема документације на конкурс односно неопходних докумената који се прилажу на конкурс за избор у било које звање (област уметности)?

Допуна:

Детаљним увидом у сајт Факултета примењених уметности, одељак Документа, Прописи и Правилници путем линкова које сте доставили у Одговору на Захтев за информације од јавног значаја од 29.09.2025. године сазнајем да не постоје документа ни одлуке која се односе на промене у

Статуту УУ ни Статуту ФПУ, као ни даље проистекле одлуке о изменама Правилника за избор у звање, Правилника о минималним условима за избор у звање, према важећем Закону о раду, који се односе на до сада спроведене правне праксе и кораке у процесу пријаве кандидата, њихове селекције, одабира и начина доставе документације на конкурсе расписане на сајту ФПУ и у Службеном гласнику.

Тражим информацију да ли то значи да у наведеном периоду Факултет примењених уметности **није** донео никакве измене или допуне које ближе одређују или дефинишу начин пријема документације на конкурс односно неопходних докумената који се прилажу на конкурс за избор у било које звање (област уметности)?

2. **Потражујем информацију:**

ПДФ фајл или другу врсту скенираног документа: Увид у извештај било које комисије у горе наведеном периоду за избор у звање доцента на ФПУ у коме се налази транспарентно видно дефинисано бодовање и рангирање уметничких, односно научних стручних референци, и других релевантних података из обрасца 2Б по којима је комисија за избор у звање предложила кандидата Изборном већу према важећим критеријумима који се наводе у Закону о раду а ближе одређују правним актима Факултета.

Допуна:

Детаљним увидом у сајт Факултета примењених уметности, одељак Увид у јавности путем линкова које сте доставили у Одговору на Захтев за информације од јавног значаја од 29.09.2025. године **не проналазим информацију коју потражујем**, у материјалу који се на сајту налази. Како се преглед Извештаја Изборних комисија које се стављају на Увид у јавност може прегледати само до одређеног календарског рока, он никако не може уједно представљати све постојеће Извештаје Изборних комисија које су на Факултету радиле. Последњи доступни Извештај датира из 14.11.2024. године, а у свим Извештајима који су доступни на Сајту **не проналазим информацију коју потражујем**.

Тражим информацију: како се у документу који наводите као један од одговора на претходно упућени захтев, под називом Минимални услови за избор у звање наставника и сарадника у пољу уметности, **не налази транспарентно примером и дефиницијом образложен начин бодовања, рангирања, компарације стручних уметничких, односно практичних референци кандидата на конкурс за избор у звање, и других релевантних података из обрасца 2Б по којима је комисија за избор у звање предложила кандидата Изборном већу према важећим критеријумима који се наводе у Закону о раду а ближе одређују правним актима Факултета, овим путем потражујем информацију да ли ФПУ располаже било којим правним актом који ближе одређује начин бодовања и рангирања уметничких референци и података из обрасца 2Б којим се Изборне комисије воде приликом одабира кандидата за избор у звање, узевши у обзир да детаљним увидом у секцији Документа на сајту ФПУ ни један од доступних докумената јавно истакнутих на сајту Факултета **ту информацију не садржи**.**

3. **Потражујем информацију:** ПДФ фајл или другу врсту скенираног документа: Увид у потписани списак поднете документације за сваког кандидата понаособ, обједињене у једном мејлу, на конкурс за избор у звање доцента на ФПУ на јавном конкурс за избор у звање доцента на предмету Цртање и сликање на период од пет година објављеног у часопису Послови 10.4.2024. на коме сам и сам био кандидат.

Допуна: У достављеном Одговору на Захтев за информације од јавног значаја од 29.09.2025. године за последњи став Захтева за информације од јавног значаја упућеног Факултету примењених уметности од 17.09.2025. године, **не проналазим** информацију која се потражује горепоменутиим Захтевом.

Образложење: На сваки конкурс за Избор у звање који расписује Факултет примењених уметности, тражени документ под називом **Списак приложене документације** прилаже се у три примерка, од чега се један примерак оверен на исти дан пријема/подношења враћа кандидату са пријемним печатом Факултета, односно улази у деловодник институције. По Закону о чувању документације, у ставу који се односи на документа настала у процесу рада, што кандидатура и пријава за радно место по закону јесу, институција, односно архив или секретаријат, у обавези су да чувају **целокупну документацију поднешену пријавом сваког кандидата понаособ**, на одређени период који се дефинише даљим интерним актима, а по Закону је увек дужи од годину дана.

Такође, сва документа настала процесом рада, што комплетне документације сваког од кандидата на конкурс јавном за Избор у звање које се прилажу и заводе деловодним бројем **јесу**, представљају својеврсну документацију конкурсног процеса који је уједно и јавни правни процес који подлеже одредбама разкичитих закона, али пре свега Закона о раду, стога се обавезно чува у Архиву, као доказ о спроведеној правној и регуларној процедури запошљавања, у овом случају на ФПУ чији је оснивач Република Србија. Ова документација је доказ спроведеног правног конкурсног процеса, као и документовани обједињени разлог зашто је одабрани кандидат био биран у односу на одбијене кандидате.

Уколико није дошло до излучивања архивског материјала, документ под пријемним печатом Факултета мора бити депонован у документацији коју Факултет чува. Уједно, напомињем, да код себе поседујем **један** примерак са печатом, док ми при преузимању документације након завршетка конкурса у обавезном периоду од пет радних дана, ни на претходно Обореном конкурс за избор у звање доцента на предмету Графика, као и конкурс за Цртање из априла 2024. године, нису враћени сви предати примерци документације која се прилагала у више примерака. Такође, по једна флеш-меморија није ми враћена ни са једног конкурса, стога, осим ако нису изгубљене, претпостављам, и искрено се надам, да се чувају у Архиви као доказ о регуларно спроведеном правном конкурсном процесу.

Потражујем допуну информације у складу са наведеним образложењем и допуном: ПДФ фајл или другу врсту скенираног документа: Увид у потписани списак поднете документације за сваког кандидата понаособ, обједињене у једном мејлу, на конкурс за избор у звање доцента на ФПУ на јавном конкурс за избор у звање доцента на предмету Цртање и сликање на период од пет година објављеног у часопису Послови 10.4.2024. на коме сам и сам био кандидат,

Или

Информацију да Факултет примењених уметности више не чува копије конкурсних документација кандидата на конкурс за избор у звање доцента на предмету Цртање и сликање на период од пет година објављеног у часопису Послови 10.4.2024. на коме сам и сам био кандидат, а чији сам вишак преузео по окончању конкурсне процедуре.

Увид у документа која поспешују транспарентност конкурсне и правне процедуре у процесу избора у звање је од јавног значаја.

Унапред захваљујем,
Срдачан поздрав,

Никола Радосављевић

(навести што прецизнији опис информације која се тражи као и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације)

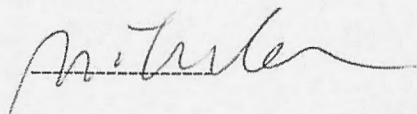
Никола Радосављевић
Назив тражиоца информације/
Име и презиме тражиоца

У Београду, 6.10.2025. године

Камчатска 3
11000 Београд
Адреса/седиште тражиоца информација

0611382136
paganpoetry2011@yahoo.com
Други подаци за контакт
(имејл/телефон)

Има и презиме законског заступника
тражиоца****

Потпис

* У кућици означити која законска права на приступ информацијама желите да остварите.

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

бр. 03-156/2
дана: 20-10-2025
Београд

Никола Радосављевић

Paganpoetry2011@yahoo.com

Предмет: Одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја

Поштовани,

Поступајући по Вашем захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 06.10.2025. године, обавештавамо Вас о следећем:

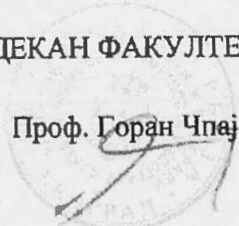

1. Првом ставком наведеног захтева од Факултета примењених уметности у Београду тражите исту информацију као и у свом претходном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 17.09.2025. године. У складу са тим, још једном Вас упућујемо на интернет страницу Факултета примењених уметности у Београду (<https://www.fpu.bg.ac.rs/>), где се у одељку „Документа“ налазе сва актуелна општа акта Факултета, као и архива докумената која више нису у примени.
2. Другом ставком захтева такође постављате исто питање као у претходном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 17.09.2025. године. У складу с тим, поново Вас обавештавамо да се изборне комисије приликом одабира кандидата придржавају следећих општих аката:
 - Минималних услова за избор у звање наставника и сарадника у пољу уметности, у пољу друштвено-хуманистичких наука и у пољу техничко-технолошких наука на Факултету примењених уметности у Београду. Наведени документ, са свим изменама и допунама, доступан је на сајту Факултета у одељку „Документа“.
 - Правилника о избору у звање наставника и сарадника на Факултету примењених уметности у Београду. И овај документ, са свим изменама и допунама, доступан је на истом месту.
3. Трећом ставком захтева тражили сте увид у потписани списак поднете документације за сваког кандидата понаособ, обједињене у једном мејлу, на конкурс за избор у звање доцента на ФПУ, на предмету **Цртање и сликање**, објављеном у листу *Послови* 10.04.2024. године, на којем сте и сами били кандидат, или информацију да ли Факултет примењених уметности више не чува копије конкурсне документације кандидата за наведени конкурс.

- На ово питање Факултет Вам је већ одговорио дописом од 29.09.2025. године, али опреза ради још једном Вас упућујемо на члан 23. став 4. Правилника о избору у звање наставника и сарадника на Факултету примењених уметности у Београду бр. 03-28/7 од 14.12.2020. године.

С поштовањем,

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. Горан Чпајак

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

бр. 03-167/2
дана: 21-11-2025
Београд

Никола Радосављевић

Paganpoetry2011@yahoo.com

Предмет: Одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја

Поштовани,

Поступајући по Вашем захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 07.11.2025. године, обавештавамо Вас о следећем.

1. Првом, другом, трећом, четвртном, деветом и десетом ставком захтева тражите информацију да ли је Факултет примењених уметности у Београду (у даљем тексту: Факултет) поступио у складу са Правилником о управљању сукобом интереса на Факултету примењених уметности у Београду бр. 03-28/1 од 10.02.2021. године (у даљем тексту: Правилник), са посебним освртом на чланове 12–14 Правилника. У вези са тим, обавештавамо Вас о следећем:
 - Чланови Комисије за писање извештаја за избор једног наставника у звање доцента из уже уметничке области Примењена графика доставили су Факултету изјаву којом потврђују да нису у сукобу интереса са пријављеним кандидатима на конкурс, у складу са Правилником (изјава из Прилога 3 Правилника). У прилогу дописа достављамо наведену изјаву.
2. Петом ставком захтева поставили сте питање да ли је било који запослени на Факултету поступио у складу са чланом 15. Правилника, који предвиђа рок од једног дана за покретање поступка узбуњивања у случају основане сумње на постојање сукоба интереса. У вези с тим, обавештавамо Вас:
 - Поводом предметног конкурса (обореног и актуелног) за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика ни једно лице није покренуло поступак узбуњивања на Факултету.
3. Шестом ставком захтева тражили сте Записник са седнице Изборног већа на којој је одлучено да се, упркос јавном сукобу интереса између чланова комисије и кандидата, настави са реализацијом конкурса и поступком избора у звање.
 - Факултет примењених уметности у Београду не поседује документ (записник) који садржи тражену информацију.

4. Седмом ставком захтева тражили сте информације и сву постојећу документацију која се односи на ангажман проф. др Владимира Ранковића. У складу с тим достављамо следећа скенирана документа:
- Предлог бр. 03-33/45 од 27.10.2025. године о ангажовању наставника са друге високошколске установе;
 - Молбу декана Факултета бр. 03-162/1 од 31.10.2025. године за давање сагласности за ангажовање ред. проф. др Владимира Ранковића на Факултету;
 - Сагласност ФИЛУМ-а бр. 2812 од 05.11.2025. године о ангажовању ред. проф. др Владимира Ранковића.
5. Осмом ставком захтева тражили сте предмет уговора између Факултета и проф. др Владимира Ранковића, износ новчане накнаде и период на који је уговор закључен. У вези са тим обавештавамо Вас:
- Предмет уговора је обавеза наставника да у зимском семестру школске 2025/2026. године, до окончања конкурса за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика (конкурс расписан дана 06.08.2025. године), на основним академским студијама изводи наставу и држи испите из следећих предмета:
 - Графика – тонске вредности у високој штампи (1+0 часова недељно),
 - Графика – ликовно обликовање у високој штампи (1+0 часова недељно),
 - Линија у графици (1+0 часова недељно), • Графички дневник (1+0 часова недељно).
 - Износ новчане накнаде наставника ангажованих у допунском раду на Факултету рачуна се у односу на оптерећење и звање наставника. Цена једног школског часа наставника у звању редовног професора износи 3.121,32 динара.
6. Једанаестим ставком захтева тражили сте информацију да ли је Изборно веће Факултета оборило било који конкурс за избор у звање наставника и сарадника расписан у периоду од 12.03. до 18.06.2025. године, као и да ли је такав предлог поднела било која друга комисија за избор у звање, а конкурси су имали идентичан текст као и спорни конкурс. У вези с тим обавештавамо Вас:
- Изборно веће Факултета је одлуком бр. 03-13/63 од 10.04.2025. године сбустило конкурс за избор једног наставника у звање ванредног професора за ужу уметничку област Индустијски дизајн и донело одлуку да се распише конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Индустијски дизајн.
7. Дванаестом ставком од Факултета сте тражили документ, одлуку деканата, секретаријата или Сената, Савета или Изборног већа којом је регулисана промена тела обрасца конкурса за сва запослења односно за избор у звање који се примењује од 18.06.2025. године.
- У складу са наведеним обавештавамо Вас да је садржина конкурса за избор у звање наставника и сарадника прописана Правилником о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета уметности бр. 07/391 од 10.08.2021. године члановима 7. и 8. као и

Правилником о избору у звање наставника и сарадника на Факултету примењених уметности у Београду бр. 03-28/7 од 14.12.2020. године члановима 22. и 23.

У прилогу Вам достављамо линкове до наведених правилника.

- <https://www.arts.bg.ac.rs/o-univerzitetu/pravna-akta/>
- <https://www.fpu.bg.ac.rs/fakultet/dokumenta/?pismo=cir>

С поштовањем,

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. Горан Чајак

** У кућици означити начин достављања копије докумената.

*** Када захтевате други начин достављања обавезно уписати који начин достављања захтевате.

**** Уколико је тражилац информације правно лице или орган власти

Konkurs Primenjena grafika - dopis Komisije

2 поруке(а)

Мирјана Томашевић <mirjana.tomasevic@fpu.bg.ac.rs>

5. јун 2025. 07:46

Коме: Декан ФПУ <dekan@fpu.bg.ac.rs>, Секретар ФПУ <sekretar@fpu.bg.ac.rs>, vesna.jeremic@fpu.bg.ac.rs, Милош Јовановић <milos.jovanovic@fpu.bg.ac.rs>, arhiva@fpu.bg.ac.rs

Копија: Gabrijela Bulatovic <gabrijela.bulatovic@fpu.bg.ac.rs>, vladimir.rankovic@kg.ac.rs, Мирјана Томашевић <mirjana.tomasevic@fpu.bg.ac.rs>, Andrej Dolinka <andrej.dolinka@fpu.bg.ac.rs>

Poštovani,

у прилогу је допис Комисије за писање Извештаја са предлогом да се поништи Конкурс за избор наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика.

Молим Вас да предлог Комисије уврстите као тачку дневног реда на следећем изборном већу.

Srdačno,

mr Mirjana Tomašević, vanr. prof.
predsednik Komisije**Konkurs Primenjena grafika_dopis Komisije.docx**

13K

Slavica Srzentic <slavicasekretar@gmail.com>

5. јун 2025. 08:11

Коме: Милош Јовановић <milos.jovanovic@fpu.bg.ac.rs>, Весна Јеремић <vesna.jeremic@fpu.bg.ac.rs>

[Цитирани текст је сакривен]

Konkurs Primenjena grafika_dopis Komisije.docx

13K

Факултет примењених уметности у Београду
Универзитет уметности у Београду

Декану
Служби за правне и опште послове
Изборном Већу ФПУ

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Примљено: 05-06-2025			
Орг. јед.	Бр. предмета	Датум пријема	Врло: пријема:
03	15/15-1		

Поштовани,

Увидом у документацију коју су предали кандидати на Конкурс за избор наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика, Комисија за писање Извештаја је установила да од четири пријављена кандидата, три кандидата нису доставила документацију којом потврђују наводе из Обрасца 2.

У тексту конкурса објављеног у листу „Послови“ 12.03.2025. године није прецизно наведено да учесници конкурса подносе релевантна документа, односно прилоге којима доказују наводе из Обрасца 2, тј. доказе о референцама.

Како Конкурс није адекватно формулисан, Комисија предлаже Изборном већу ФПУ да се поменути Конкурс поништи и да се одмах распише нови Конкурс за избор наставника у звању доцент за ужу уметничку област Примењена графика.

У Београду, 04.06.2025.

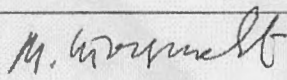
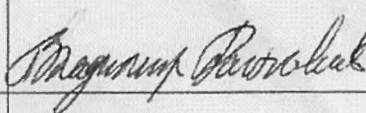

Комисија:

Мр Мирјана Томашевић, ванр.проф. ФПУ, председник
Мр Габријела Булатовић, ванр.проф. ФПУ, члан
Др Владимир Ранковић, ред.проф. ФИЛУМ, члан

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

ИЗЈАВА

Под пуном кривичном и материјалном одговорношћу изјављујемо и својим потписом потврђујемо да као чланови Комисије за писање извештаја за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика, нисмо у сукобу интереса са пријављеним кандидатима:

	КОМИСИЈА Име и презиме	Потпис
1.	Проф. мр Мирјана Томашевић	
2.	Проф. др Владимир Ранковић	
3.	Проф. мр Габријела Булатовић	
4.		
5.		

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

бр. 03-13/104-8/1

дана: **23 -07- 2025**
Београд

На основу члана 51. Статута Факултета примењених уметности у Београду, број 03-28/6-2 од 10.10.2024. са Изменом бр. 03-28/1-1 од 04.03.2025. године, Правилника о избору у звање наставника и сарадника на Факултету примењених уметности бр. 03-28/7 од 14.12.2020. године са изменама и допунама бр. 03-28/2 од 10.2.2021. године и бр. 03-13/66-VIII/1 од 16.9.2021. године и предлога Комисије за писање извештаја за избор једног наставника у звање доцент из уже уметничке области Примењена графика бр. 03-15/15-1 од 05.06.2025. године, Изборно веће Факултета примењених уметности у Београду на седници одржаној 22.07.2025. године, донело је

ОДЛУКУ

I Обуставља се конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика, са пуним радним временом, на период у трајању од пет година који је расписан Одлуком Изборног већа о расписивању конкурса број 03-13/18 од 10.02.2025. године.

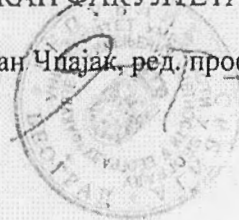
II Расписује се нови конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика.

Доставити:

- Руководиоцу правних, кадровских и административних послова;
- Архиви.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Горан Чпајак, ред. проф.

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

бр. 03/117-2
дана: 23 -09- 2025
Београд

Никола Радосављевић

Paganpoetry2011@yahoo.com

Предмет: Одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја

Поштовани,

Поступајући по Вашем захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 12.09.2025. године, којим од Факултета примењених уметности у Београду тражите обавештење и копију докумената којим је конкурсна комисија обуставила конкурс за радно место доцента за ужу уметничку област Примењена графика који је објављен у листу послови 12.03.2025. године а који је усвојен од стране правне службе ФПУ и НУН већа у прилогу Вам достављамо документа са траженим информацијама којима Факултет располаже, и то:

- Предлог Комисије за писање извештаја за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика бр. 03-15/15-1 од 05.06.2025. године да се поништи конкурс и распише нов;
- Одлуку Изборног већа ФПУ бр. 03-13/104-II/1 од 23.07.2025. године којом се обуставља конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу уметничку област Примењена графика.

С поштовањем,

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. Горан Члајак

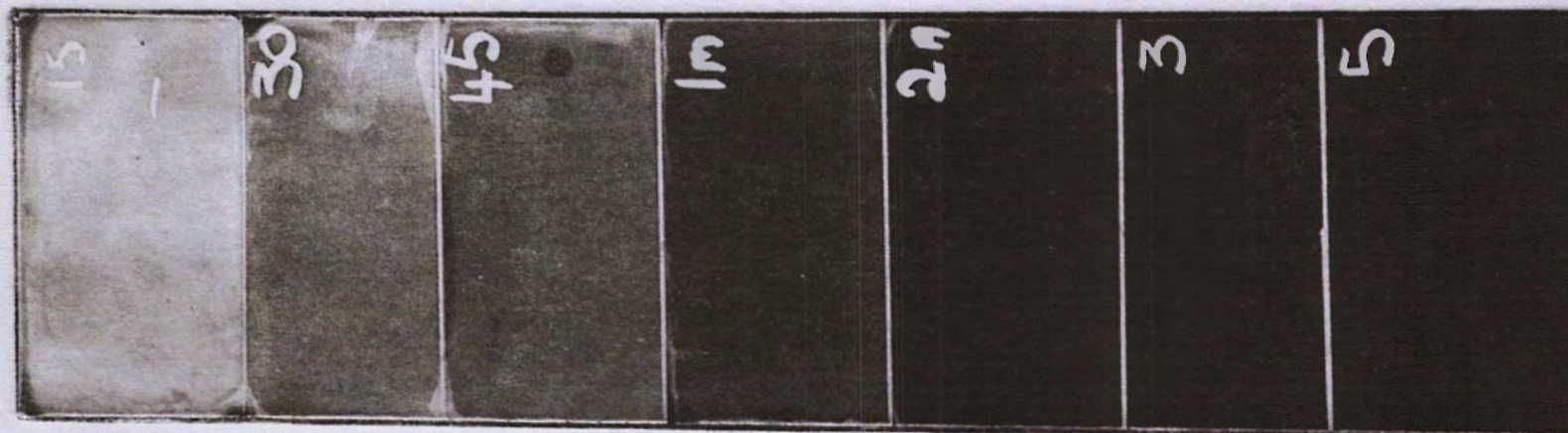
УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ

Приступно предавање:

„ХЕМИЈСКЕ ТЕХНИКЕ ДУБОКЕ ШТАМПЕ“

seconds

minutal

200m dust box aquavit step wedge

Кандидат: Никола Радосављевић
Београд, 30. септембар 2025. године

JACK

УВОД

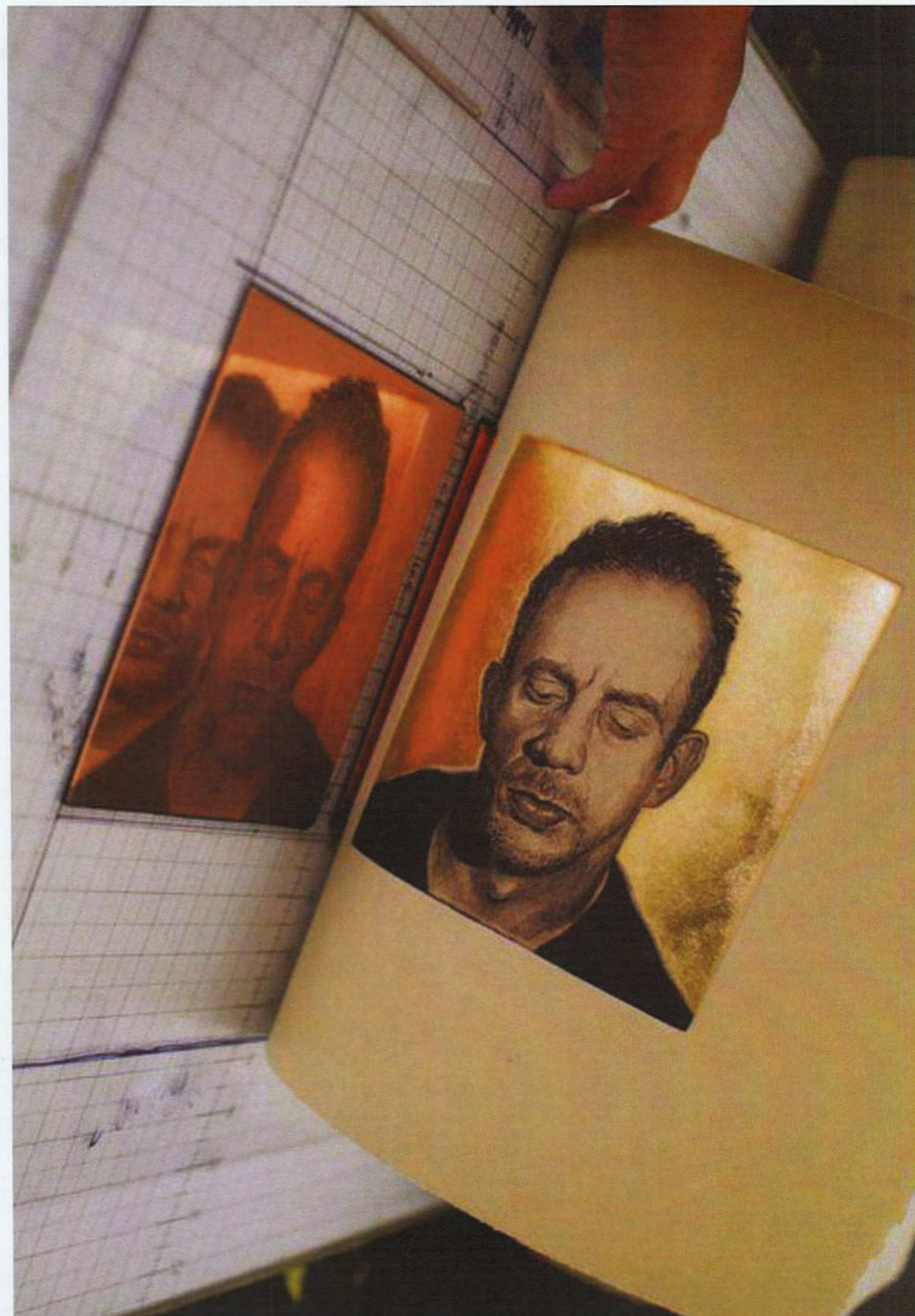
Дубока штампа (intaglio):

- група графичких техника где се **цртеж урезају** или **нагриза у плочу (метал)**, а боја се задржава у тим удубљењима,
- основна разлика у односу на високу штампу (дрворез, лिनорез, *колаграфију* (висока)): код дубоке штампе **штампају се удубљени делови, а не издигнути.**

Поступак:

1. након припреме и обраде плоче, боја се утрљава у удубљења,
2. површина плоче се чисти - вишак боје се скида,
3. под јаким притиском пресе, добро наквашени папир на себе прима боју из удубљења на плочи.

На фотографији: поступак подизања папира са плоче након проласка кроз ваљак

Хемијске технике дубоке штампе (intaglio etching):

- група графичких техника где се за потребе извођења цртежа и/или површине **увек користе хемијски агенси у комбинацији са одговарајућим материјалом плоче (матрице, клишеа),**
- могуће је **разматрање** техника попут *линогравуре* и *колаграфије* (дубока) због присуства хемијских везива и могуће хемијске обраде плоче (лакови, нитролакови, разређивачи, ацетонски растварачи, и др.).

*У контрасту су са механичким техникама:
суви процеси- безкиселински (мецотинта, сува игла)*

На фотографији: поступак потапања бакарне плоче у **веш** коришћен раствор фери-хлорида

ИСТОРИЈСКИ ПРЕГЛЕД

Репродукција: Портрет Силије Биртвел, Д. Хокни (David Hockney), бакропис

Почеци (15. век)

Дубока штампа (intaglio) настаје у средњој Европи, Немачкој и северној Италији, око 1430–1440. године. Првобитно је развијена као метод украшавања металних предмета (оружје, накит) украшавање гравирањем у бакар. Први познати отисци настају када су јувелири почели да боју са гравираних плоча преносе на папир ради пробе, евиденције или умножавања украса.

Развој техника ручне (уметничке) штампе (15–16. век)

Гравира - бакрорез (engraving): прва права техника дубоке штампе – цртање резачем (бурином) у металу (суви процес).

Бакропис (etching- хемијски процес): настаје почетком 16. века у Немачкој. Мајстори као што су Албрехт Дирер (Albrecht Dürer) и Данијел Хопфер (Daniel Hopfer) користили су киселине за извођење цртежа у металу.

Врхунац уметничког развоја (17. век)

Рембрант ван Рајн (Rembrandt van Rijn) (1606–1669) – револуционисао бакропис, користио сложене комбинације суве игле, акватинте и бакрописа (**КОМБИНОВАНА ТЕХНИКА**). У овом периоду се паралелно усавршава и **акватинта** (средина 17. века, Немачка/Француска).

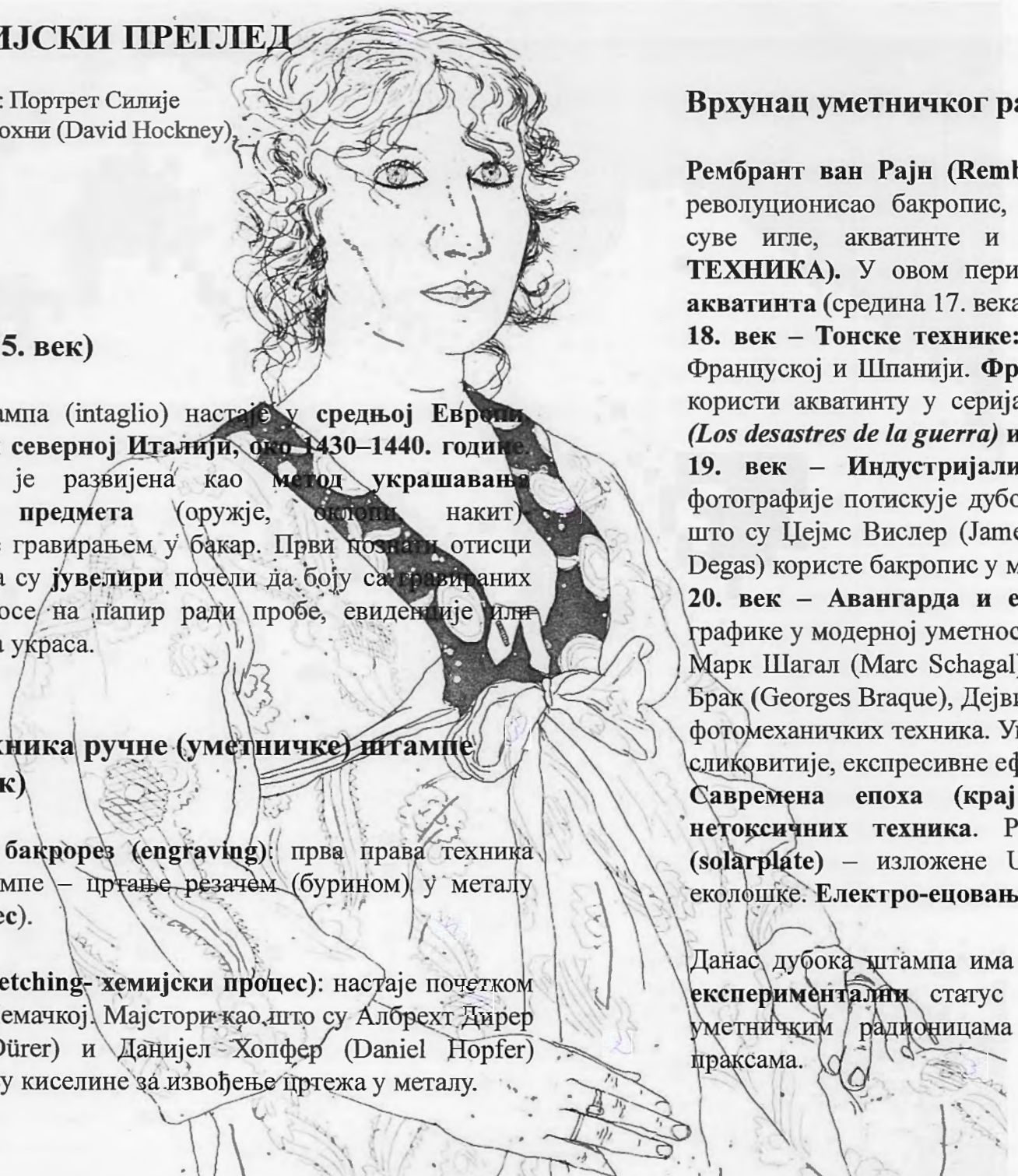
18. век – Тонске технике: акватинта постаје популарна у Француској и Шпанији. **Франциско Гоја (Francisco Goya)** користи акватинту у серијама као што су „Ужаси рата“ (*Los desastres de la guerra*) из 1810–1820. године.

19. век – Индустријализација: развој литографије и фотографије потискује дубоку штампу. Ипак, уметници као што су Џејмс Вислер (James Whistler) и Едгар Дега (Edgar Degas) користе бакропис у модернистичком духу.

20. век – Авангарда и експерименти: велики повратак графике у модерној уметности (Пабло Пикасо (Pablo Picasso) Марк Шагал (Marc Schagal), Хуан Миро (Juan Miro), Жорж Брак (Georges Braque), Дејвид Хокни). Појава **фотогравуре** и фотомеханичких техника. Употреба акватинте и резерважа за сликовитије, експресивне ефекте.

Савремена епоха (крај 20. и 21. век): увођење **нетоксичних техника**. Развој **фотополимерних плоча (solarplate)** – изложене UV светлу, испирају се водом, еколошке. **Електро-ецовање** – нагривање уз помоћ струје.

Данас дубока штампа има истовремено **традиционални и експериментални** статус – користи се и у класичним уметничким радионицама и у савременим графичким праксама.

МАТЕРИЈАЛИ И ПРИПРЕМА

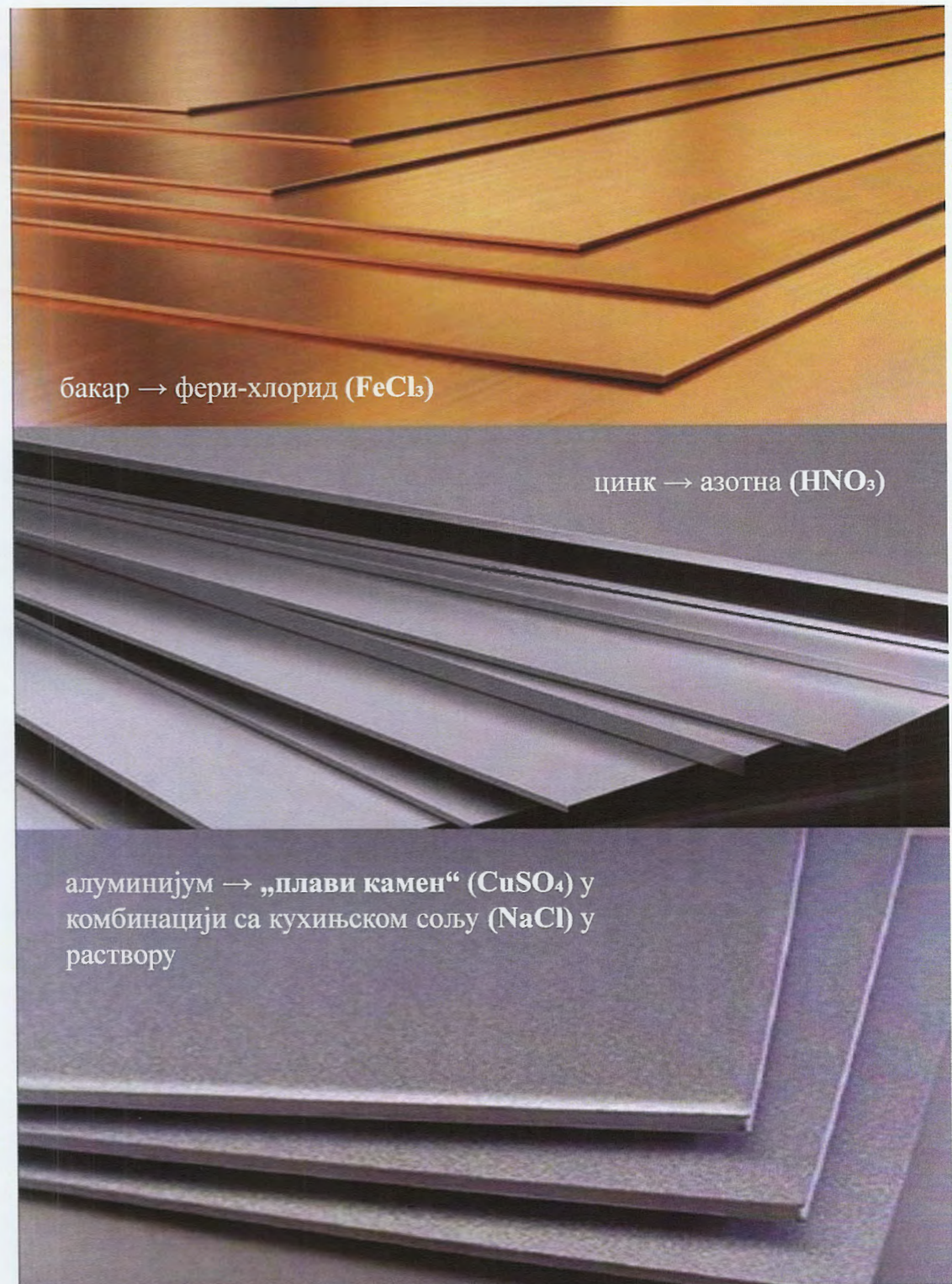
1. Материјали за плоче најчешћи у употреби: бакар (дуга традиција употребе, најчвршћи, најиздржљивији); **цинк** (значајна традиција употребе, флексибилан, мање постојан од бакра, нешто мање могућности у процесу рада, **квалитет материјала зависи од произвођача**); **алуминијум** (релативно млађи материјал у графици, слабо постојан, мања могућност у процесу рада у поређењу са цинком).

2. Киселине и раствори:

- бакар → фери-хлорид (FeCl_3) со: гвожђе хлорид (традиционални),
- цинк → азотна киселина (HNO_3) (савремени),
- алуминијум → „плави камен“ (CuSO_4) у комбинацији са кухињском сољу (NaCl) у раствору; кристална со интензивно плаве боје (експериментални),
- *опционо*: гвожђе → железни сулфат (зелени витриол, FeSO_4) – најстарији поступак (од Диреровог времена), раствор соли нагризао је метал, али споро и неравномерно (ретко се користи).

3. Заштита плоче: асфалтни лак, асфалтни прах (зрно), восак, битумен, битулит (**грунд**), колофонијум (смола), ауто – лак, уљани пастел ...

На фотографији: приказ материјала по наведеном редоследу са припадајућим хемијским агенсом

ТЕХНИКЕ

ХЕМИЈСКЕ ДУБОКЕ ШТАМПЕ

Бакропис (etching):

- класична хемијска техника, погодна за линеарни цртеж, цртачке структуре и шрафуре (штрих),
- резултат близак цртежу туша и пера,
- традиционално се изводи на бакру, може и на цинку.

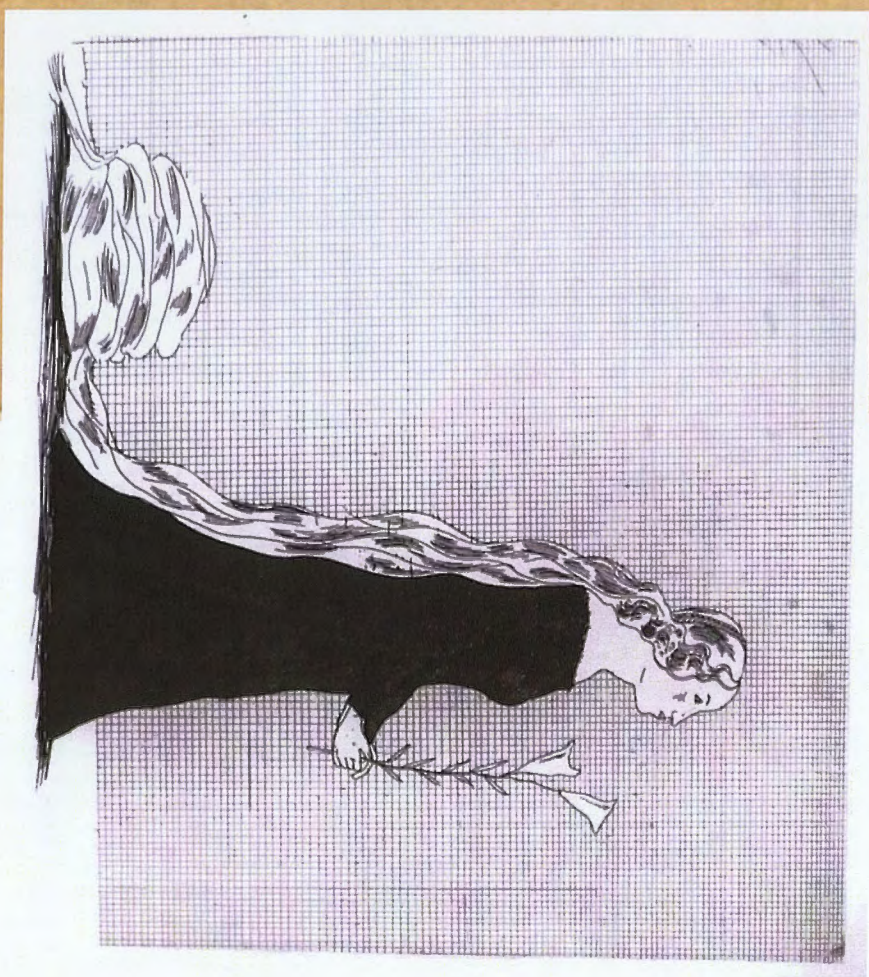
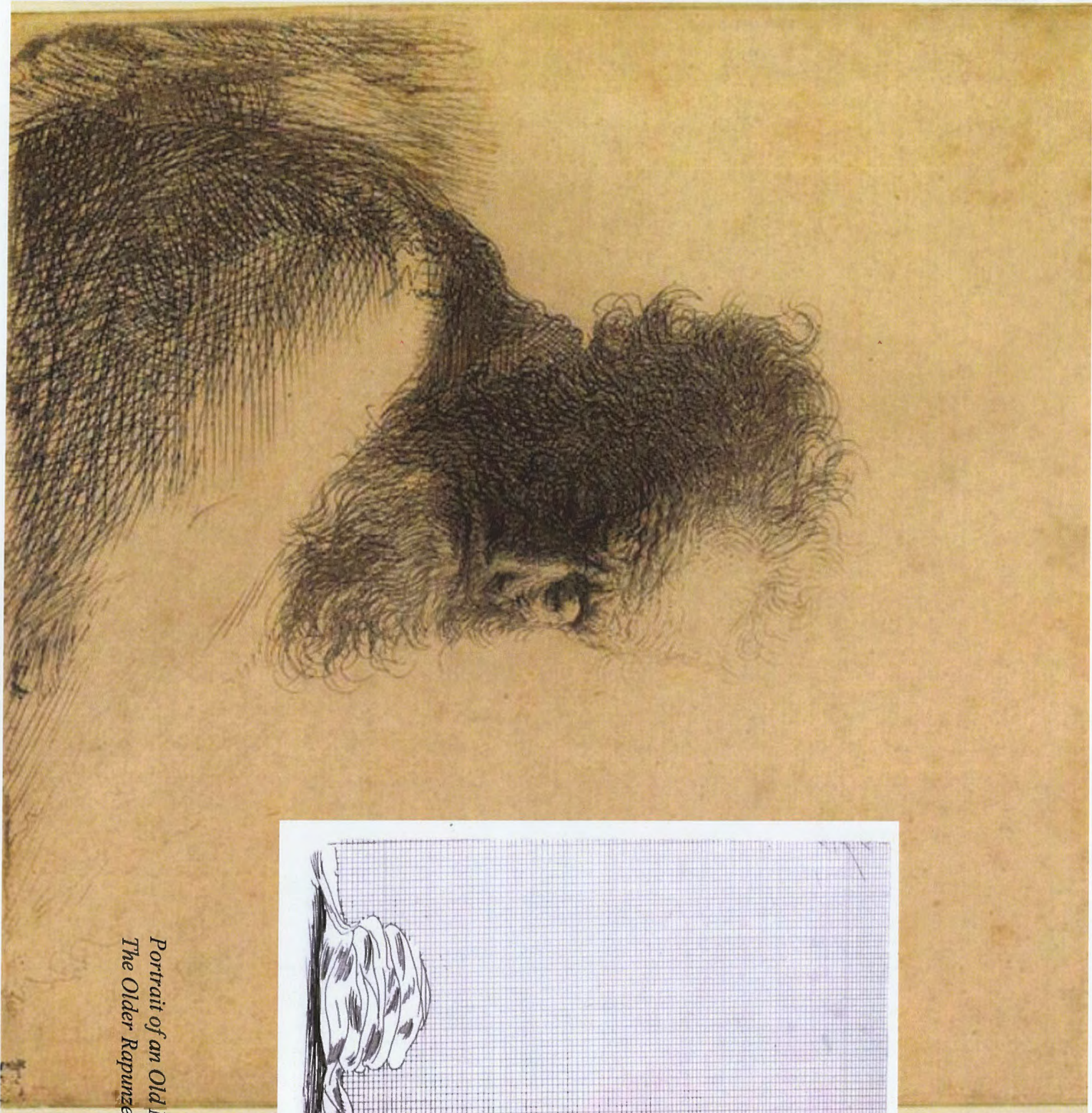
Поступак:

- наносење грунда на одмашћену и припремљену плочу,
- цртање иглом (**не гребанье**),
- потапање у киселину, праћење времена нагризања.

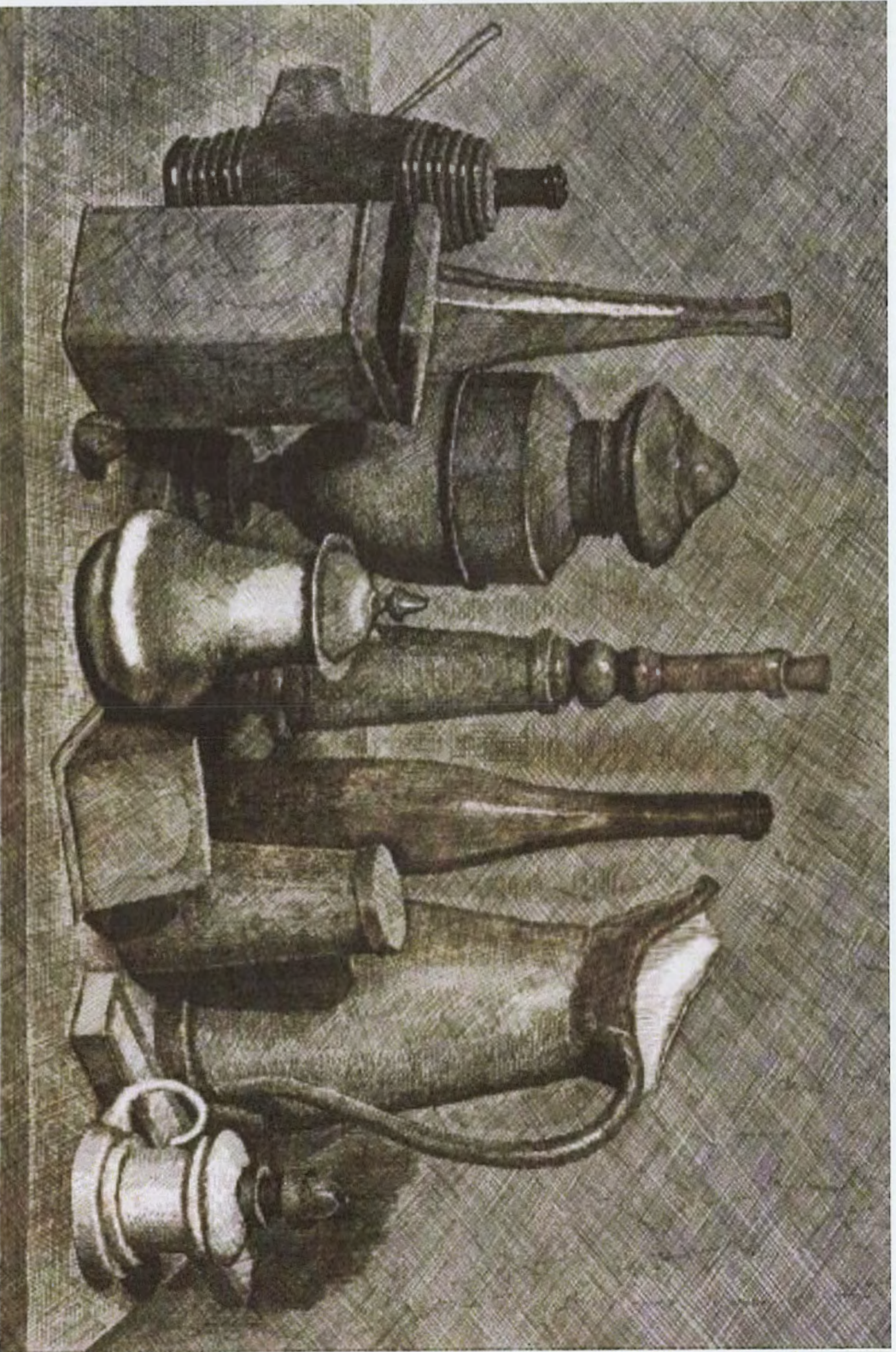
Уметници: Рембрант ван Ријн, Франциско Гоја, Дејвид Хокни, Ђорџо Моранди (Giorgio Morandi), Стојан Ђелић, Милан Сташевић...

На фотографијама: 1. цртеж пренешен на грундирану металну плочу, цртање иглом; 2. потапање плоче у киселину; 3. додатно грундирање четком; 4. *Tristes presentimientos de lo que ha de acontecer*, Франциско Гоја, бакропис

Portrait of an Old Man, Рембрант, бакропис
The Older Karimzel, Хокни, бакропис

The colors of Silence, Моранди, бакропик

Акватинта (aquatint etching)

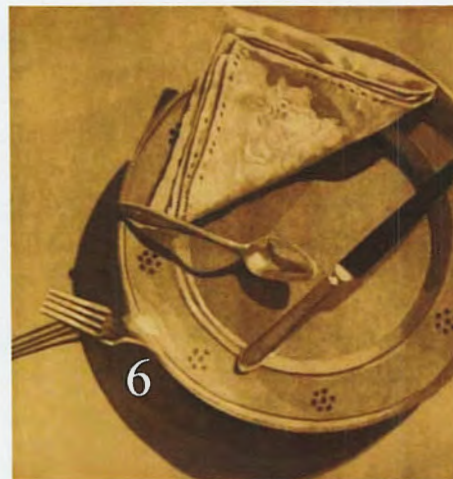
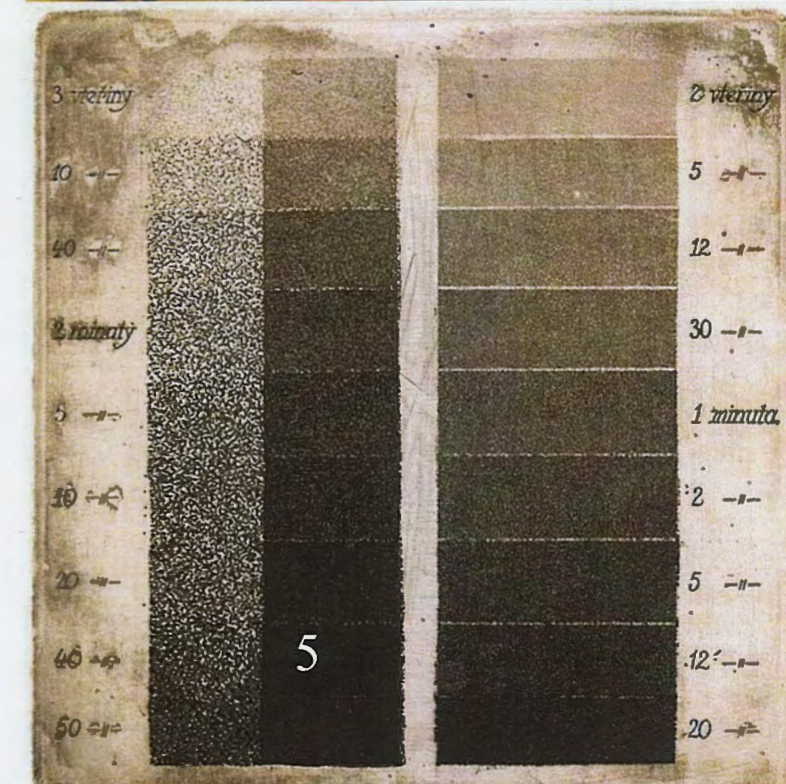
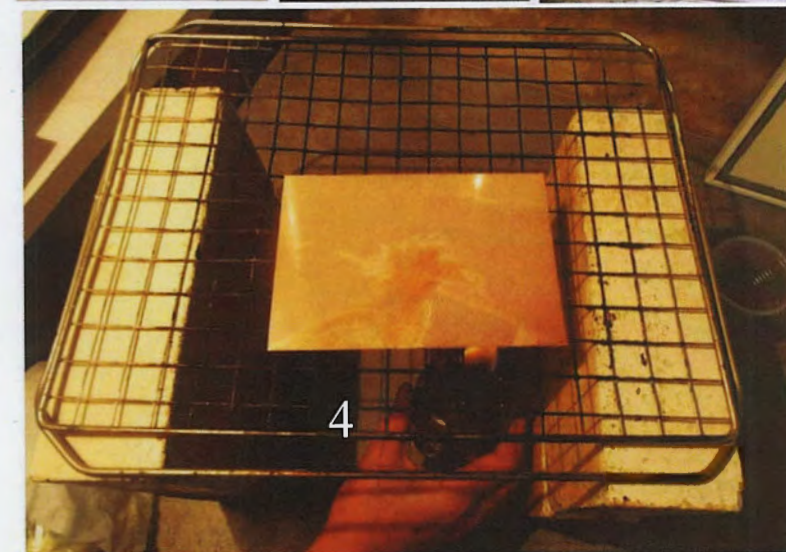
- тонска хемијска техника, погодна за лавиране цртеже, акварел и слике,
- традиционално се изводи на бакру, може и на цинку.

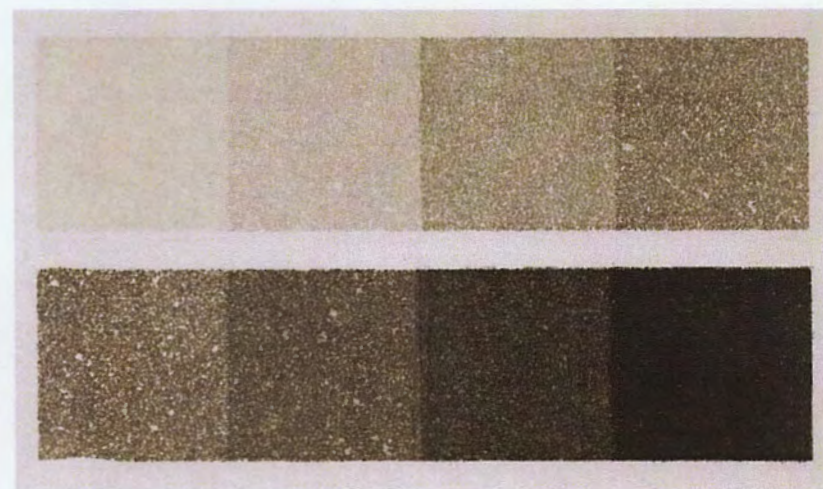
Поступак:

- равномерно наношење колофонијума у праху на одмашћену и припремљену плочу,
- загревањем плоче колофонијум се везује (**запече**) за плочу,
- грундом се штите делови које желимо да остану бели,
- Потапањем плоче у киселину, праћењем времена нагризања и додатним грундирањем добијамо тонове.

Уметници: Франсиско Гоја, Пабло Пикасо, Јована Ђорђевић, Биљана Вуковић...

На фотографијама: 1. поступак уситњавања колофонијума; 2. спреман колофонијум у „бомбици“; 3. наношење колофонијума на плочу нежним ударањем; 4. колофонијум се пече; 5. лево: скала сивих добијених ецовањем крупног колофонијума, десно: скала сивих добијених ецовањем ситног колофонијума; 6. *Setting*, Hershey Place, акватинта; 7. *Our Side*, Kevin Pomerleau, акватинта

Процес грундирања акватинте са различитим временским интервалима ецовања, и отисак.

Тонска скала добијена различитим трајањем ецовања.

Спуштени ниво (low etching)

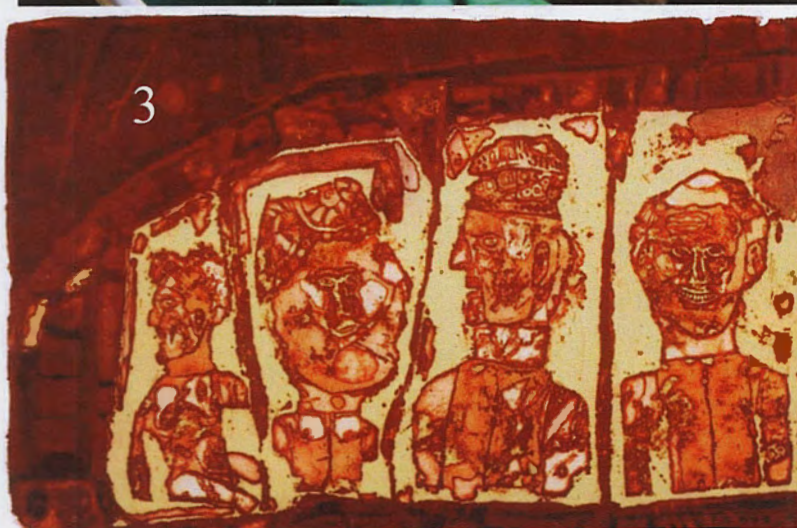
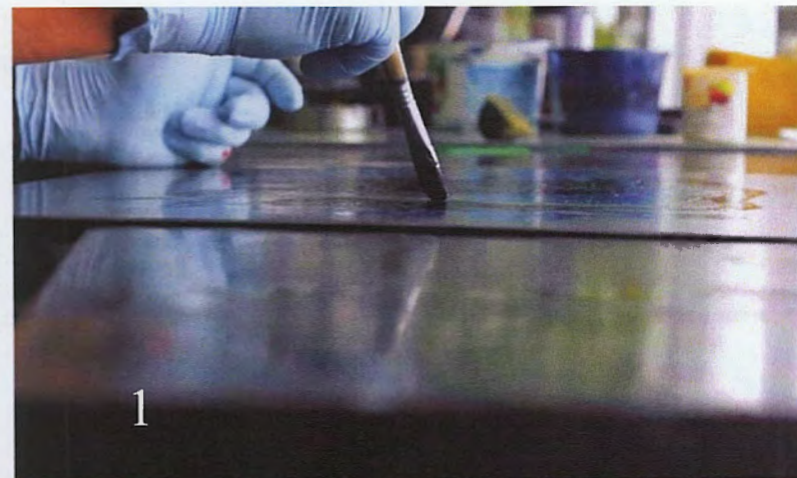
- тонска хемијска техника за добијање равномерних нежних сивих површина са изражено јаком контуром,
- погодна за цртеже у техници акварела или лавираног туша са комплексним лавирањима,
- традиционално се изводи на бакру, може и на цинку.

Поступак:

- на одмашћеној и припремљеној плочи грундом се штите делови које желимо да остану бели,
- потапањем у киселину, праћењем времена нагризања и додатним грундирањем добијамо површине, структуре, линије (канале)...,
- поступак исти као код акватинте али **без** наносења колофонијума, плоча се нагриза „на живо“.

Уметници: Мери Касат, Анселм Кифер, Биљана Шево, Стојан Ђелић, Марко Крсмановић...

На фотографијама: 1. грундом штитимо оно што се **не** ецује; 2. скидање вишка оксида четком док је плоча у киселини; 3. *Четири фигуре*, Марко Крсмановић, дубока штампа; 4. *Без назива*, Биљана Шево, дубока штампа

Резерваж (sugar lift)

- линеарна и структурална хемијска техника са добијањем различитих квалитета цртежа (контурног и површинског),
- погодна за цртеже у техници уљаног пастела, угља, воска, суве четке, четке и туша, других експерименталних алата,
- традиционално се изводи на бакру, може и на цинку.

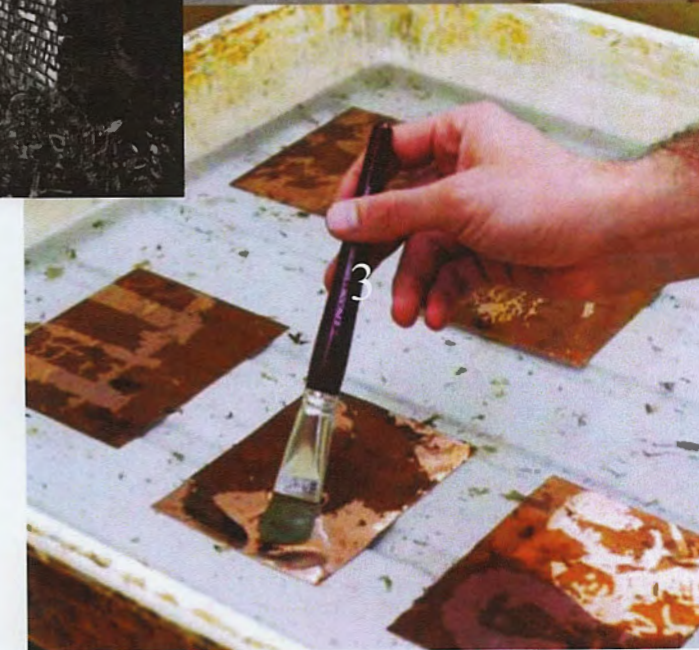
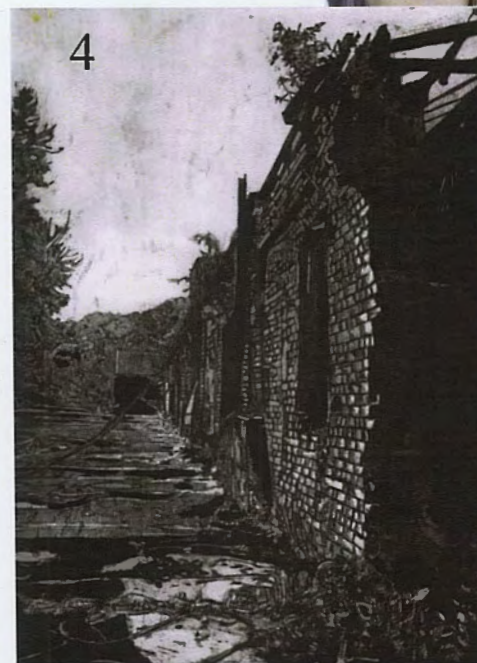
Поступак:

- на одмашћену и припремљену плочу четком се наноси смеса шећера и воде,
- **СМЕСА:** за крзаве, рустичне попуцале линије: шећер, мало воде, мало темпере (смеса је по природи провидна, темпера служи да видимо шта је цртано),
- за фине, течне, елегантније линије: шећер, мало воде, мало детерџента за судове, мало темпере,
- када се смеса осуши, преко целе плоче нежно се нанесе или **РАЗЛИЈЕ** танак грунд,
- након што се грунд осуши, плоча се потапа у топлу воду,
- шећер упија воду,
- грунд пуца тамо где је шећер и остаје отворен цртеж на плочи,
- таква плоча даље се третира потапањем у киселину.,
- праћењем времена нагризања и додатним грундирањем добијамо тонове.

Поступак се може радити са колофонијумом (блиско акватинти) или без (блиско спуштеном нивоу).

Уметници: Пабло Пикасо, Хуан Миро, Милена Максимовић Ковачевић, Ивана Станковић, Јожеф Клаћик...

На фотографијама: 1. наносење шећерне смесе на плочу; 2. осушени шећер на плочи, **цртеж**; 3. отварање цртежа у води; 4. *In and Out*, Jenny Mason, резерваж

III. 82.8.21

Pau Sabaris
Paris

ca 26.4.69.

AC
Go

Untitled, Пабло Пикасо, резерваж

Мека превлака (soft ground etching)

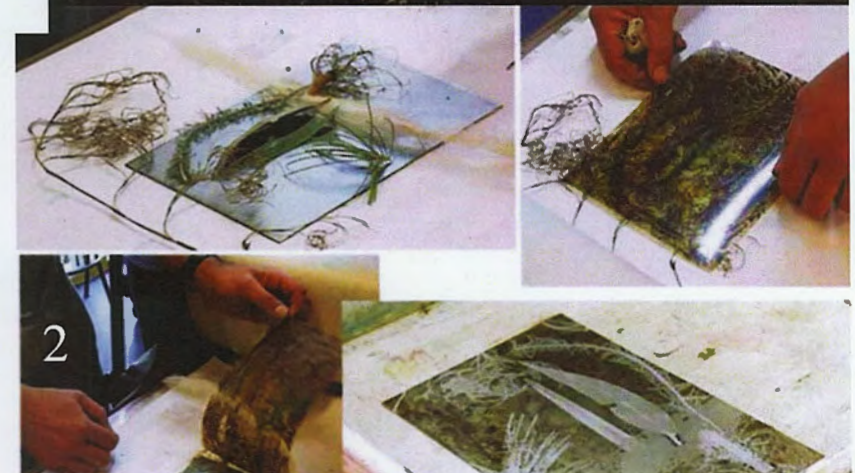
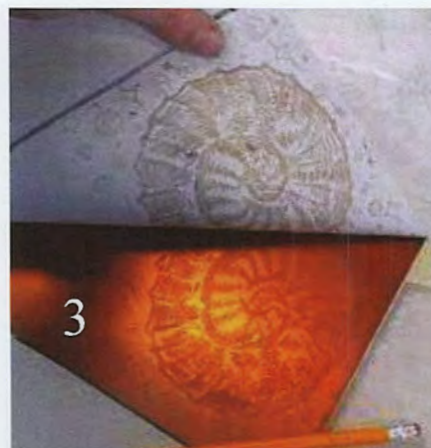
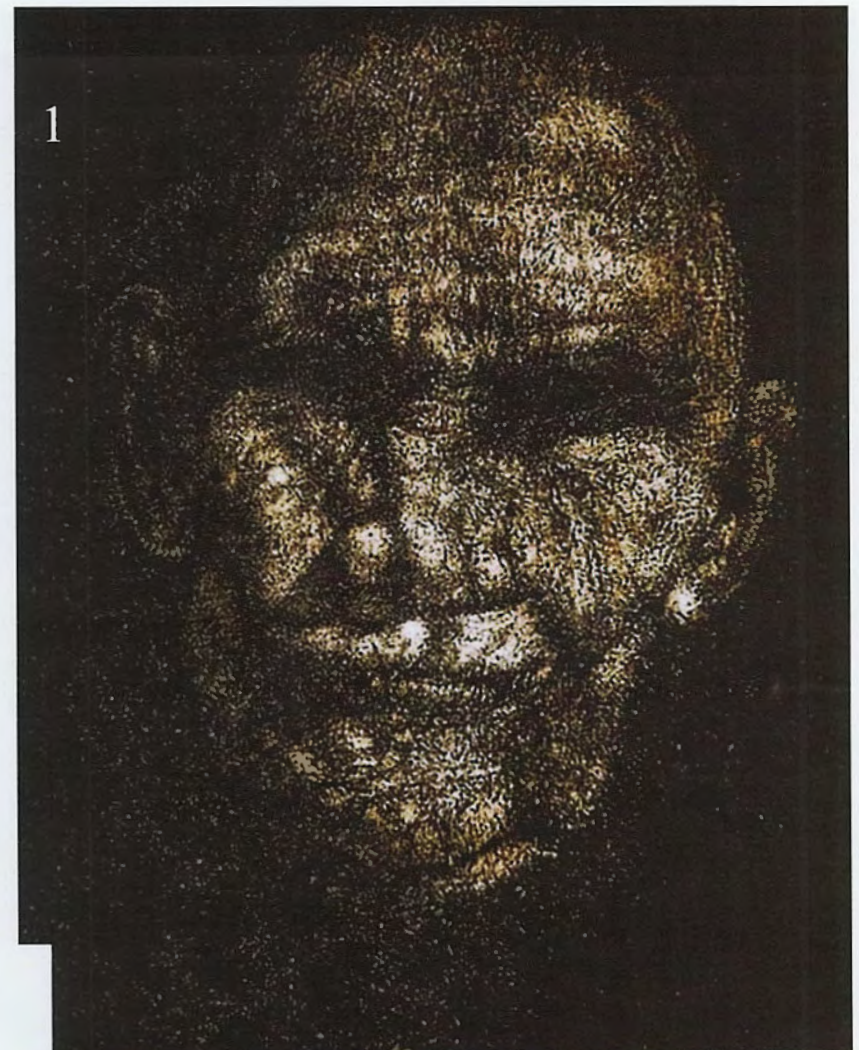
- структурална и тонска хемијска техника са могућношћу комплексних линеарних и површинских квалитета блиских цртежу меким графитом на папиру грубе структуре,
- погодна за технику фротажа и сваку врсту утискивања различитих материјала,
- традиционално се изводи на бакру, може и на цинку.

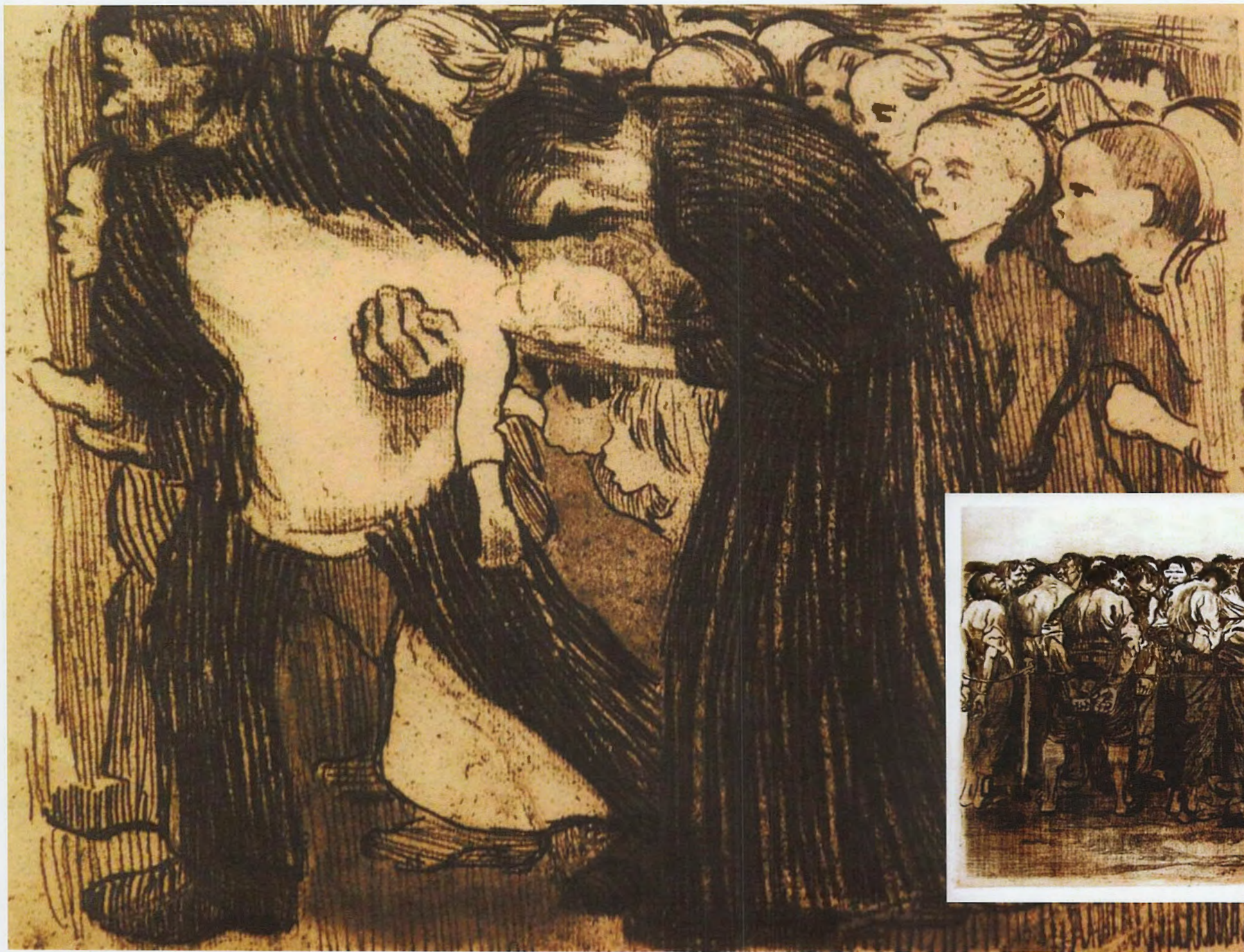
Поступак:

- на одмашћену и припремљену плочу ваљком се нежно наноси смеша меке превлаке (један од могућих рецепата: **битумен: 50%, животињски лој: 20–30%, канифола (смола, resin): 10–20% растварач: 10–20%**),
- папир са структуром се положи на плочу преко меке превлаке и по њему се црта,
- могуће утискивање различитих структура,
- када се склони папир остаје отворен цртеж на плочи,
- таква плоча даље се третира потапањем у киселину,
- праћењем времена нагрзања и додатним грундирањем добијамо тонове.

Уметници: Одилон Редон, Пабло Пикасо, Џејмс Вистлер, Кејт Колвиц (Käthe Kollwitz)...

На фотографијама: 1. Непознати аутор, мека превлака; 2. утискивање различитих материјала у циљу постизања структуре; 3. процес цртања преко папира; 4. наношење меке превлаке ваљком

Moaning, Кејт Колвиц, мека превлака
Prisoners, Кејт Колвиц, мека превлака

Шпицманир (ger) (spit - bite aquatint etching)

- структурална и тонска хемијска техника са могућношћу добијања комплексних линеарних и површинских квалитета,
- погодна за слободно цртање директно на плочи.

Поступак:

- на одмашћену и припремљену плочу нанесе се колофонијум као за акватинту,
- четка која **обавезно** има **пластични** прстен између длаке и држаље се умочи у високо концентровану киселину, и њоме се црта по плочи,
- **предности:** инвазивна, слободна, директна манипулација у материјалу / **мане:** тешка за контролу, колофонијум се лако „одвали“, тешко предвидив резултат,
- **НЕ ИЗВОДИ СЕ У ЗАТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ.**

Шаб - манир (invertet aquatint etching)

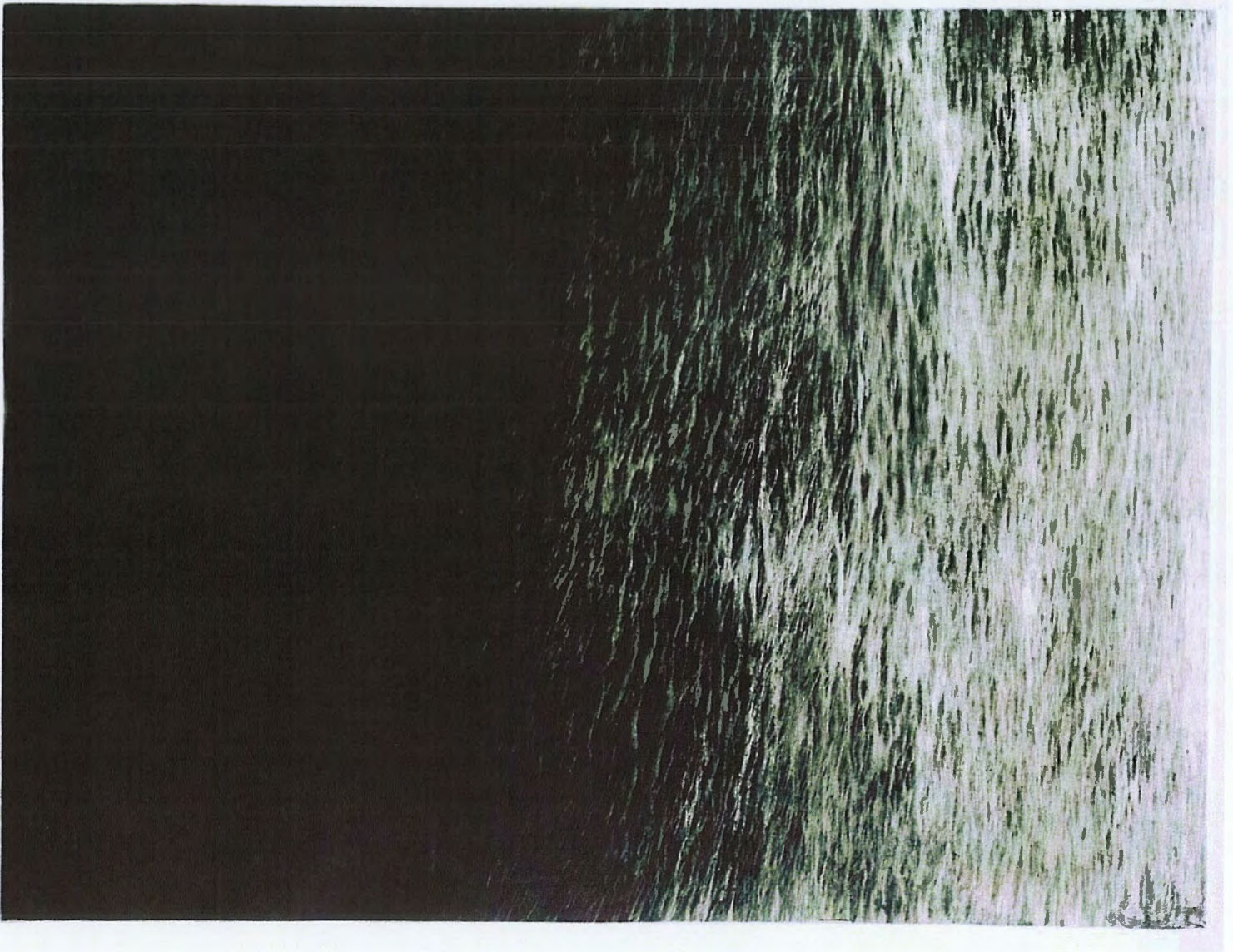
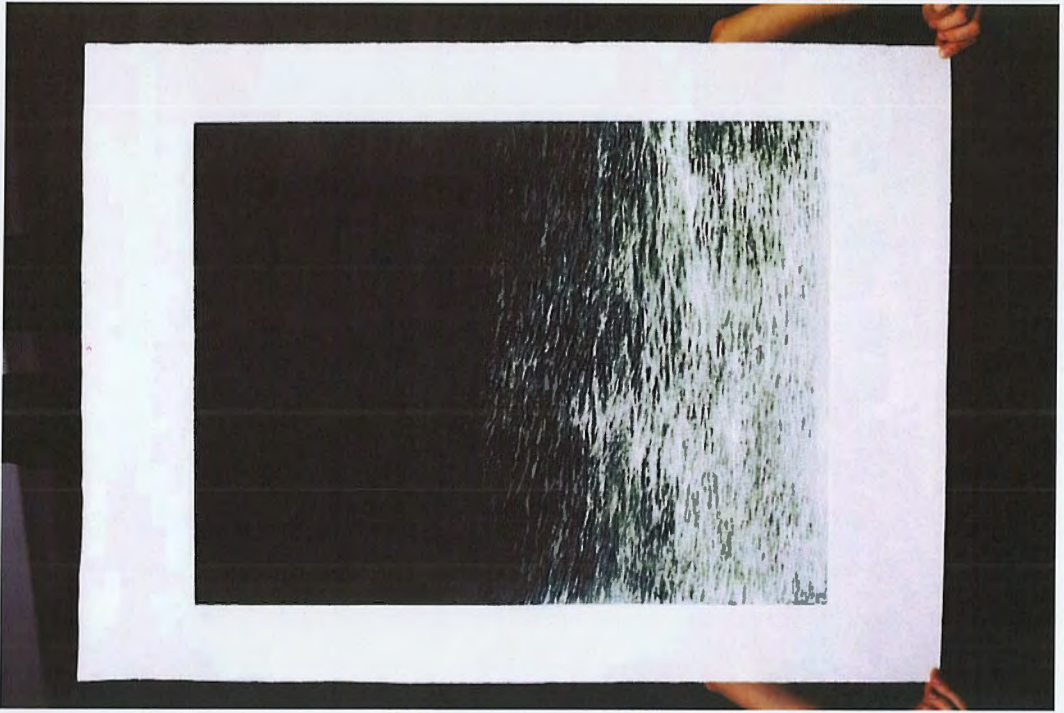
- структурална и тонска хемијска техника са могућношћу добијања комплексних линеарних и површинских квалитета,
- традиционално се изводи на бакру, може и на цинку.

Поступак:

- на одмашћену и припремљену плочу нанесе се колофонијум као за акватинту.
- плоча се ецује до равномерног црног тона,
- шабером и глачаницом од најтамнијег градиме светле тонове.

Репродукција: *Погледи*, Никола Радосављевић,
дубока штампа

Вода зна, Маријана Јанковић, шаб-манир

Репродукција: *Тајни обред*,
Никола Радосављевић,
комбинована техника

Комбиноване технике (није исто што и комбинована штампа):

Комбинација **свих, или неколико**, претходно наведених хемијских техника на једној или више плоча (код графике у боји), у зависности од тога шта желимо да постигнемо на отиску.

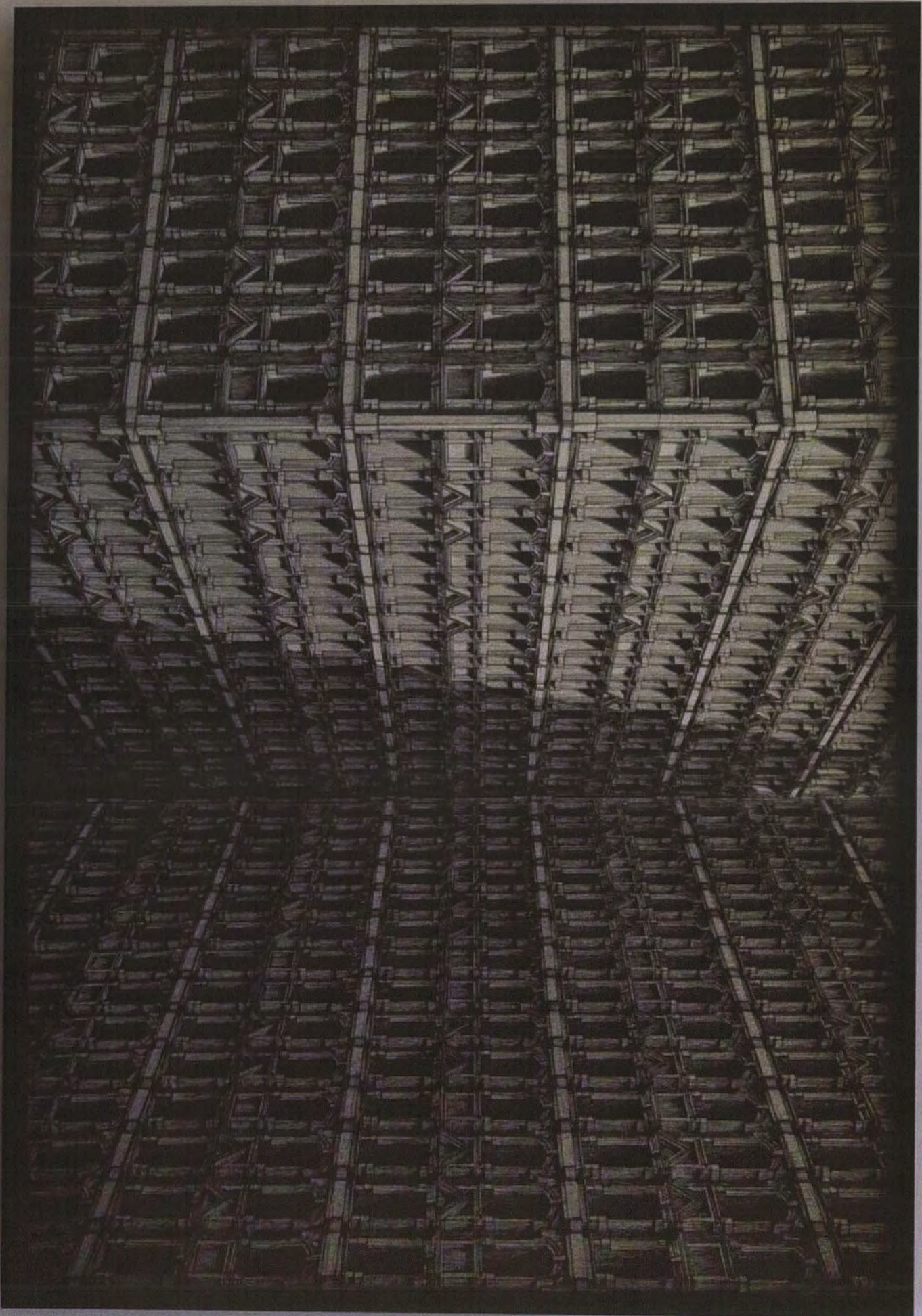
Уметници: Ана Вивода (Ana Vivoda), Виеслав Халдај (Wieslaw Haladaj), Мајкл Барнс (Michael Barns), Барбара Мадсен (Barbara Madssen), Енди Посковиц (Endi Poskovic), Луиз Буржуа (Louise Bourgeois), Милена Максимовић Ковачевић, Симонида Радоњић, Жарко Смиљанић, Јован Ракићић, Владимир Величковић, Стојан Ћелић, Катарина Зарић...

ПРИМЕРИ КОМБИНОВАНЕ ТЕХНИКЕ

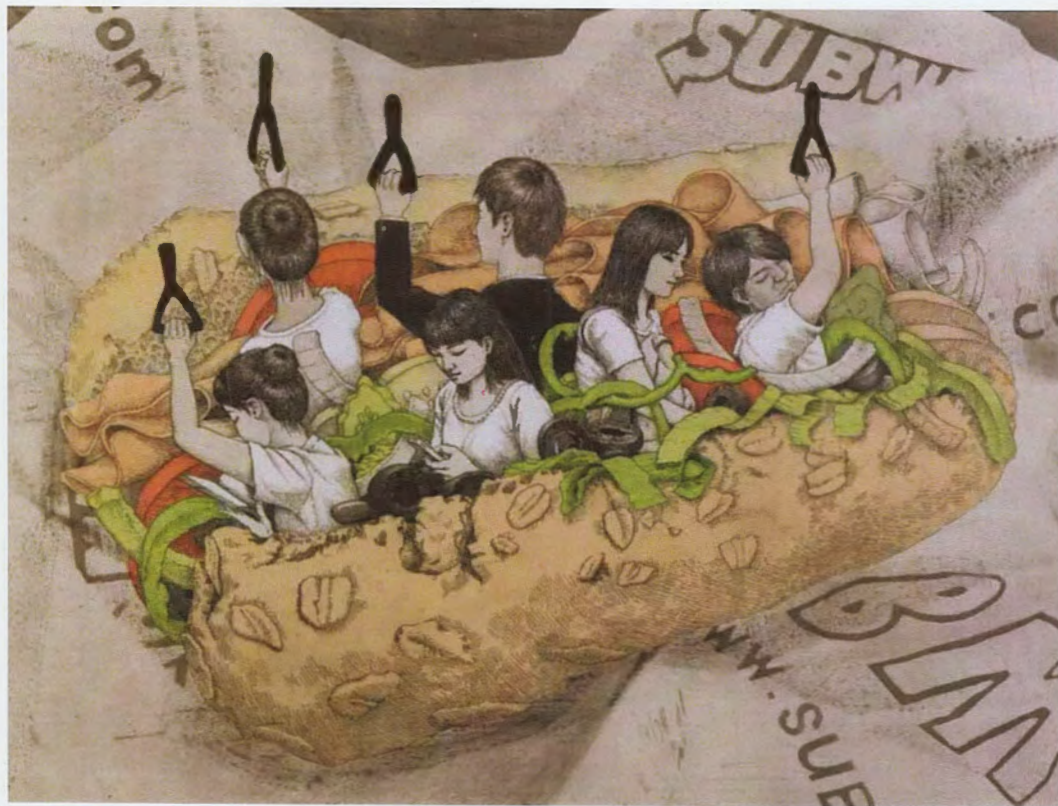
Плакање, Милена Максимовић Ковачевић, бакропис, акватинта, резерваж

ПРИМЕРИ КОМБИНОВАНЕ ТЕХНИКЕ

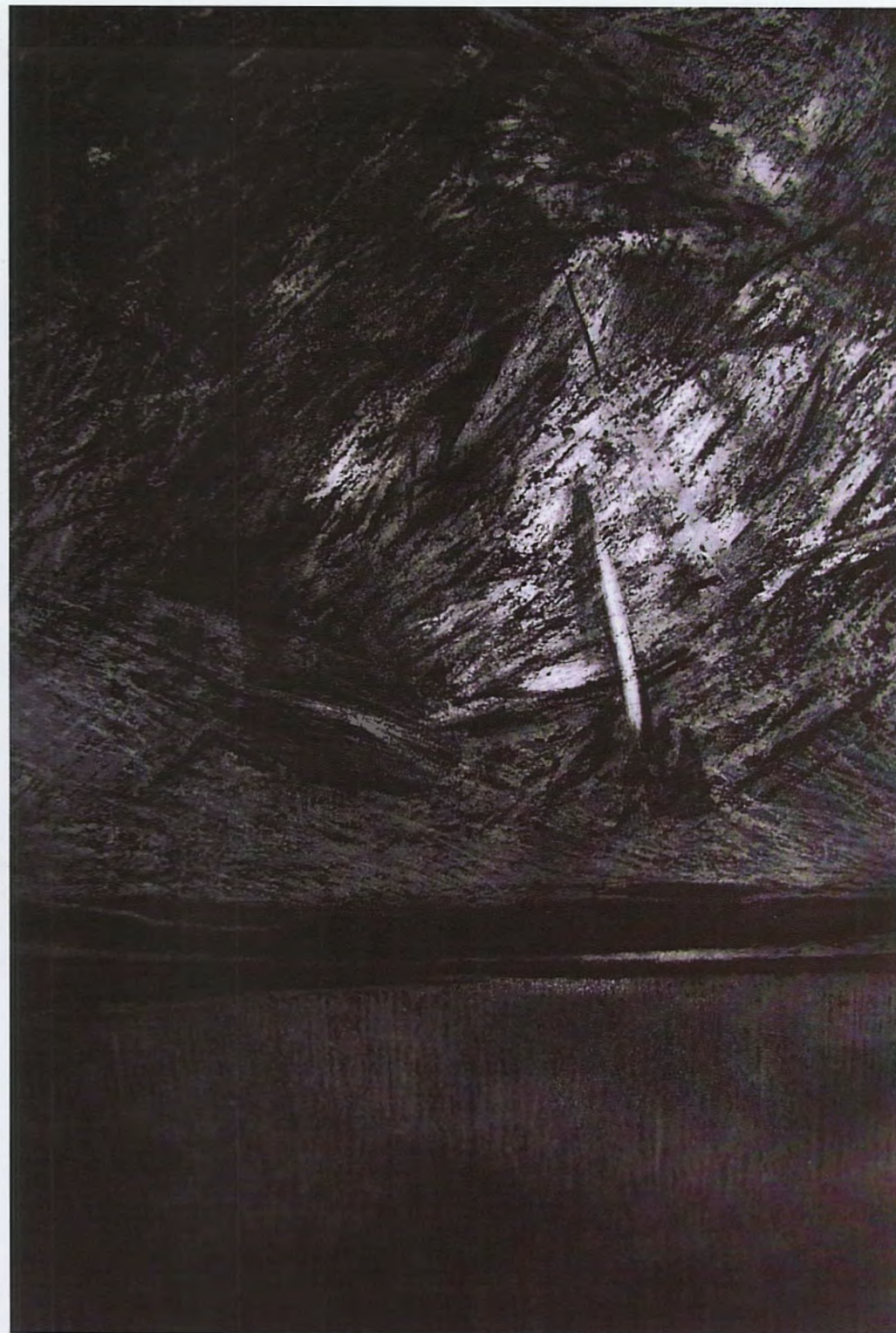
The Skyscraper, Lukasz Koniuszy, Бахропис, акватингта

ПРИМЕРИ КОМБИНОВАНЕ ТЕХНИКЕ

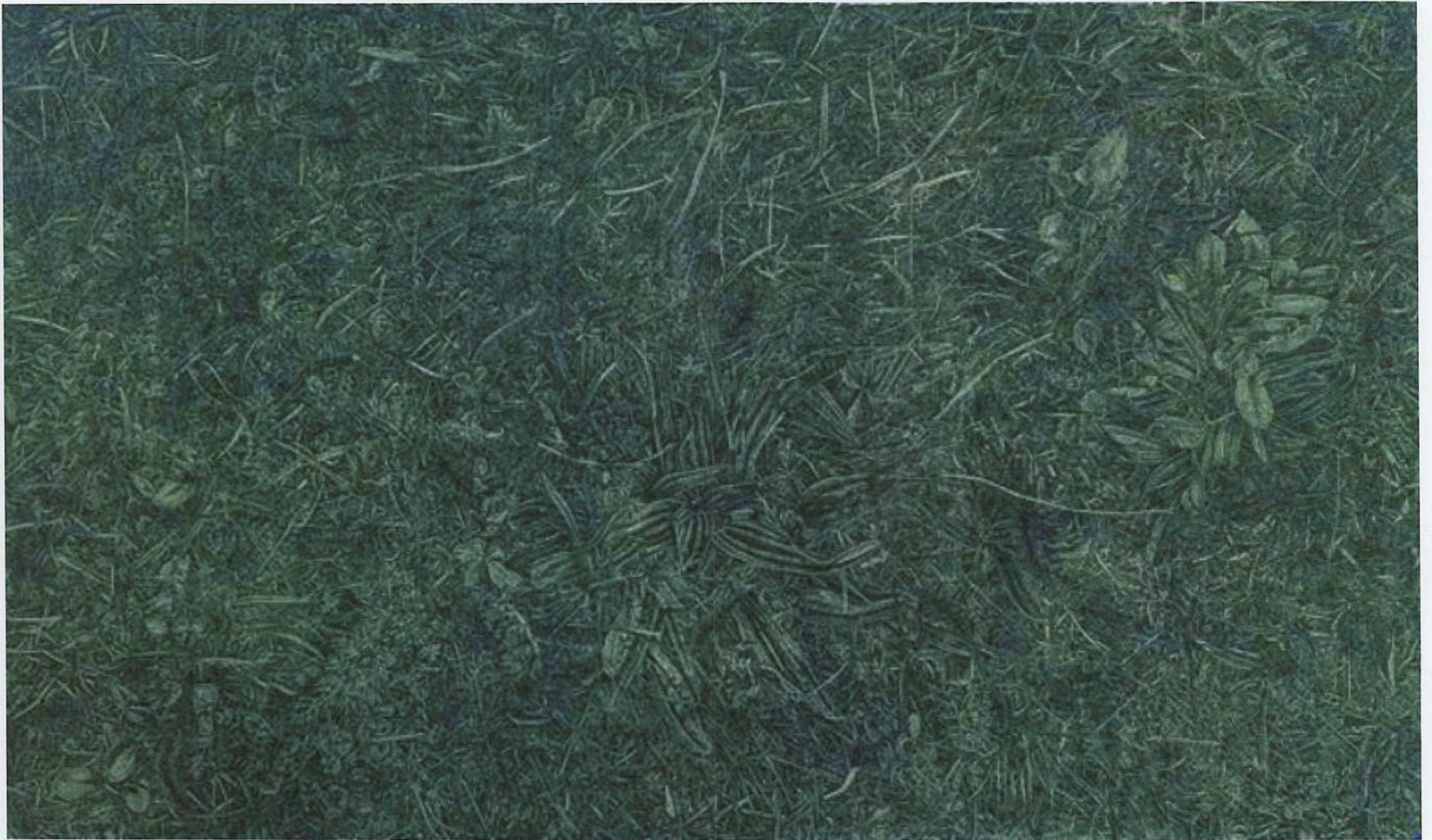

Лево: *Subway*, Sohee Kim, акватинта, бакропис

Десно: *Предсказање*, Никола Радосављевић,
акватинта, шаб – манир, шпицманир

ПРИМЕРИ КОМБИНОВАНЕ ТЕХНИКЕ

Grass, Catherine Poole, акватинта, бакропис, мека превлака

ПРИМЕРИ КОМБИНОВАНЕ ТЕХНИКЕ

Print Stories I, II, Akimitsu Tamawake,
мека превлака, спуштени ниво, бакропис,
акватинта

ПРИМЕРИ КОМБИНОВАНЕ ТЕХНИКЕ

*Црно језеро 1, 2, Никола Радосављевић,
резерваж, акватинта, спуштени ниво*

УПОРЕДНА АНАЛИЗА ХЕМИЈСКИХ ТЕХНИКА ДУБОКЕ ШТАМПЕ У ГРАФИЧКОЈ УМЕТНОСТИ

Сличности између техника:

1. припрема плоче (одмашћивање),
2. заштитни слој **грунд** (у зависности од тога шта нам је потребно може бити разређен уљаним или нитро разређивачем, као и медицинским бензином),
3. концентрација (**јачина**) киселина за ецовање (идеални однос киселина-вода је 1:10),
4. припрема папира (папир мора да одстоји у води доста **дуже** него за високу штампу),
5. припрема боје (**густина** боје блиска густини меда: у офсетну штампарску боју додаје се ланено уље и талк),
6. начин штампања: утрљавање боје, брисање вишка боје, штампање плоче на преси **увек** испод папира,
7. **шабовање и глачање за додатну обраду плоче у циљу постизања жељеног резултата.**

На фотографијама: горе лево: сет графичког алата за дубоку штампу: игла за скидање грунда, шабер, глачаница са шабером, глачаница са дрвеном дршком, игла за проверу бакрописа док је још у киселини

Лево: наношење боје гуменом шпатулом на ецовану плочу

УПОРЕДНА АНАЛИЗА ХЕМИЈСКИХ ТЕХНИКА ДУБОКЕ ШТАМПЕ У ГРАФИЧКОЈ УМЕТНОСТИ

Разлике између техника:

1. природне особености у штампи сваке технике засебно (линија, површина, валер, структура...),
2. различити типови заштите плоче: грунд, колофонијум, уљани пастел, ауто – лак, мека превлака...,
3. начин извођења цртежа (кроз грунд у бакропису, покривање колофонијума четком у акватинти, уљаним пастелом у акватинти, утискивање у мекој превлаци, четкама у резерважу, број понављања потеза у шпицманиру...),
4. дубина ецовања: зависи од жељеног резултата и јачине киселине,
5. време неопходно за рад, не захтевају све технике исто време за извођење.

На фотографији: процес уклањања вишка боје са бакарне матрице помоћу тарлатана

Репродукција:
Студија крова,
Никола Радосављевић,
резерваж, спуштени ниво,
бакропис, акватинта

ЗАКЉУЧАК

Хемијске технике дубоке штампе у графичкој уметности обједињују традиционалне и савремене могућности за потребе ауторског израза. Њихова вредност је у јединственом споју контроле и случајности, богатству линија, структура, површина и тонова који се не могу постићи, или се тешко постижу другим графичким техникама.

Управо зато хемијска дубока штампа и данас остаје актуелна – као простор за истраживање, естетски израз и стваралачку слободу, али и техничко – технолошке доприносе у истраживању материјала и хемијске структуре графичких процеса.

ПИТАЊА

ЛИТЕРАТУРА:

UMJETNOST MULTIORIGINALA
Dževad Hozo, 1988.

O GRAFIČKIM VJEŠTINAMA,
Tomislav Krizman, 1952.

КОРИСНИ ЛИНКОВИ:

MEGALO PRINT STUDIO

<https://www.megalo.org/>

Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki
Kraków

<https://triennial.pl/en/>

Галерија Графичког колектива, Београд

<https://grafickikolektiv.org/>

Хвала на пажњи!